Helyi Esélyegyenlőségi Program

Borzavár Községi Önkormányzat

2019-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 11
Célok 12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 13
1. Jogszabályi háttér bemutatása 13
2. Stratégiai környezet bemutatása 15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 44
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 62
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 67
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 72
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 80
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 81
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 82
1. A HEP IT részletei 82
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 82
A beavatkozások megvalósítói 83
Jövőképünk 83
Az intézkedési területek részletes kifejtése 84
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 94
3. Megvalósítás 95
A megvalósítás előkészítése 95
A megvalósítás folyamata 95
Monitoring és visszacsatolás 97
Nyilvánosság 97
Érvényesülés, módosítás 98
4. Elfogadás módja és dátuma 100

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Borzavár Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Borzavár a Magas-Bakonyban kb. 380-450 méteres tengerszint feletti magasságban, Zirctől északnyugatra, 4 km-nyi távolságban fekszik. A patkó alakú település nyugati oldalától 5 km-re a Bakony legmagasabb csúcsa, a Kőris-hegy emelkedik. Borzavár körül dűlők, a medence peremén mindenütt erdőségek találhatók. Az erdők uralkodó fafajtája a bükk, de gyakori a cser és a fenyő is. Borzavár 741 fős község a Bakony szívében. Vadregényes vidéke, tiszta levegője miatt a pihenni vágyók szívesen keresik fel. Környékén már lakott a kőkorszak és a bronzkor embere is, mégis újkori településnek számít. A község nevének eredetére három feltevés alakult ki. Az első szerint a „borz" és „vár" szavak összetételéből származik, míg a másik feltevés szerint a környéken nőtt rengeteg „bodza" dunántúli „borza" változata lenne a szóösszetétel előtagja. Orgoványi János szerint az Árpád-korban a Balaton vidékén élt Berze család nevéből ered. Borzavárt, mint Csesznekhez tartozó pusztát, 1761-ben telepítette be gróf Esterházy Dániel. Az Esterházy grófok itteni birtokukra tótokat, magyarokat és németeket költöztettek. A telepesek római katolikusok, leányegyházuk 1774-ben Oszlophoz tartozott, 1780-tól pedig Zirchez csatolták. A templom építése 1775-ben fejeződött be, azonban az 1834. évi nagy tűzvészkor a falu és temploma is leégett. 1837-ben újjáépítették, majd 1894-ben lebontották és helyére másikat építettek. A borzavári határ szegénysége arra kényszerítette a lakosságot, hogy távolabbi földeken dolgozzanak. Sokan az itt élők közül nem is olyan régen még fafaragással, faszénégetéssel foglalkoztak, néhányan meszet égettek és seprűt kötöttek. A falu népessége a telepítéstől 1941-ig folyamatosan növekedett, ekkor 1436 főt számláltak. Az 1949-es népességszám csökkenést Tündérmajornak Zirchez történő közigazgatási átcsatolása okozta. Borzavár és Porva 1963-ban közös tanácsot alakítottak, s a termelőszövetkezetek is egyesültek, mindkettő borzavári székhellyel. Fő profil az állattenyésztés, fafeldolgozás és burgonyatermesztés volt. A közigazgatási feladatokat 2007 végéig Borzavár-Porva Községek Körjegyzősége látta el, 2008-tól pedig Borzaváron önálló polgármesteri hivatal működött. 2013. január 1-jétől Zirc város, Lókút

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

és Borzavár községek Zirci Közös Önkormányzat Hivatal néven közös hivatalt működtetnek. A falunak a kezdetektől fogva volt már iskolája. A villanyt a külterületekre is bevezették az 1960-as években. Jelentős társadalmi esemény volt, hogy bővült az iskola és napközi, sőt óvoda is működött már. Az utakat pormentesítették, orvosi rendelő, tűzoltószertár létesült. Kiépült a közvilágítás, vízhálózat, csatornarendszer, telefonhálózat, gázhálózat. 2000-ben Millenniumi Emlékpark létesült, itt kerülnek megrendezésre a falunapok. A településről az országos Kéktúrán, de gépjárművel is megközelíthető Szépalmapuszta. Az egykori Esterházy-birtokon a Hotel-Szépalma várja a pihenni vágyókat. Az ápolt major bejárata mellett az 1919-40 között létrehozott Arborétum érdemes a megtekintésre. A Kőris-hegy háttér sziluettje előtt a dombos réteken legelésző ménes és szürkemarhagulya idillikus látványt nyújt. A turizmus keretében a településen egy panzió és három vendégház működik.

A településen található intézmények:

- Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Borzavári Kirendeltsége,
- Borzavár-Porvai Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola,
- Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Borzavári Manókert Óvoda tagintézménye,
- Könyvtár.

A településen tevékenykedő civil szervezet:

- Faluszépítő Egyesület,
- Borzavári Lovas Egyesület,
- Nyugdíjas Klub,
- Manócskák Egyesület az óvodásokért.

Demográfiai mutatók:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	723	bázis év
2013	709	98,1%
2014	704	99,3%
2015	703	99,9%

2016	673	95,7%
2017	698	103,7%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

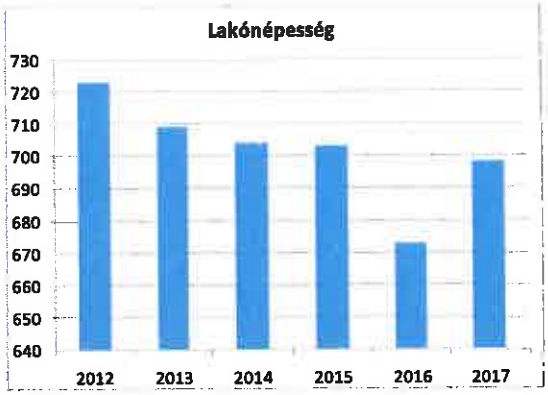

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A település lakónépességének száma 2012-től 2016-ig folyamatosan csökkent, majd 2017. évben némi növekedés látható.

Állandó népesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	744	bázis év
2013	742	99,7%
2014	751	101,2%
2015	744	99,1%
2016	730	98,1%
2017	752	103,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

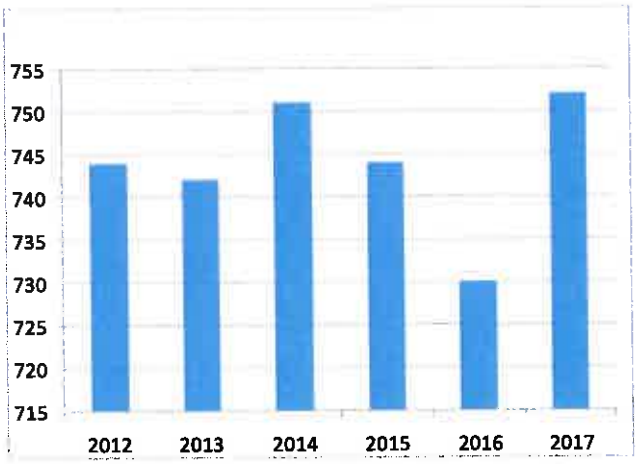

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

A táblázatból kitűnik, hogy az állandó lakosok száma 2014-től csökkenő tendenciát mutat, majd 2017 évben elérte, egy fővel meg is haladta a 2014 évi lakosságszámot.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	369	361	730	50,55%	49,45%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			20	2,74%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	52	46	98	7,12%	6,30%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	16	9	25	2,19%	1,23%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	228	187	415	31,23%	25,62%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	28	28	56	3,84%	3,84%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	45	91	136	6,16%	12,47%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

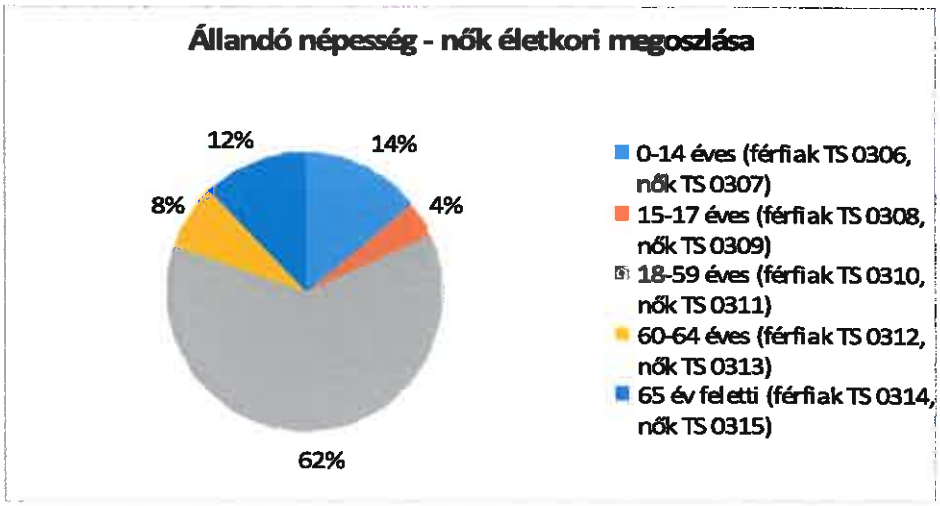

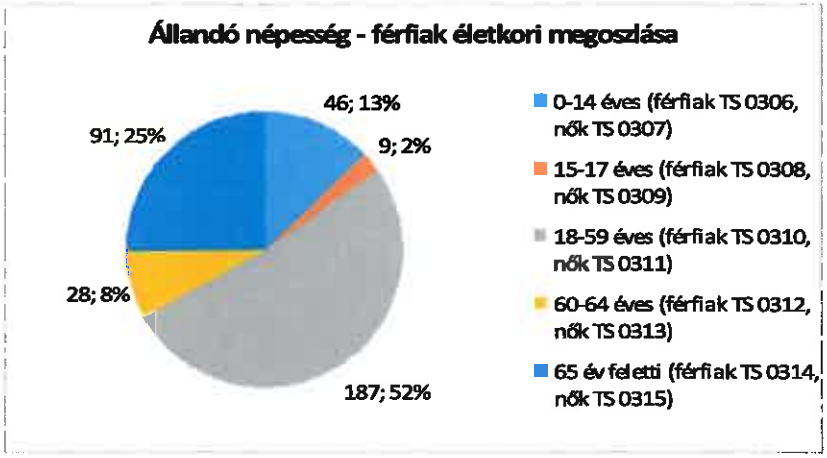

Az állandó népesség korcsoportos bontásában látható, hogy az aktív korú lakosság száma 496 fő, mely a lakónépesség 67,9 %-a. Látható, hogy a 18-59 éves korosztálynál a férfiak aránya 5,61 %-kal több a nőkhöz viszonyítva. Ugyanakkor a 65 év felettiek csoportjánál a nők aránya 6,31 %-kal nagyobb a férfiaknál.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	na	na	**na**
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	9	7	**-2**
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	4	13	**9**
Összesen	**13**	**20**	**7**

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	136	99	137,37%
2013	139	104	133,65%
2014	139	105	132,38%
2015	141	98	143,88%
2016	136	98	138,78%
2017	136	98	138,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

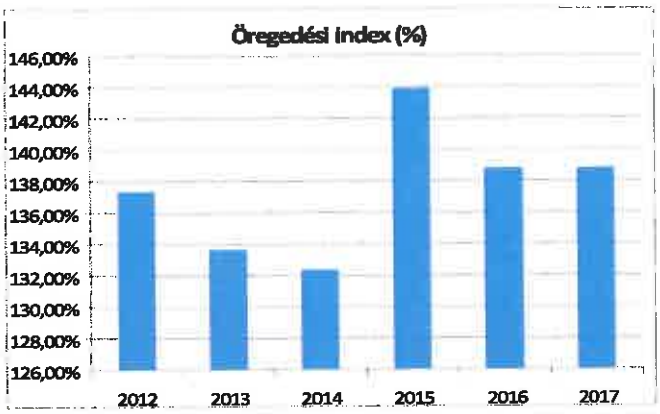

Az öregedési index azt jelenti, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. 2012 óta ez a szám fokozatosan nő, majd 2015-ben csökkent és ezt értéket tartotta 2016-ban is. Mivel az index minden évben 100 felett van, sajnos a 65 éven felüliek többen vannak, tehát a település elöregedő. Az öregedő népességszerkezetből következik, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a gyermekek célcsoportjára kevesebb figyelmet kellene fordítani, hiszen a gyermekszegénység valós probléma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	21	20	1	-2,6
2013	13	12	1	-2,6
2014	26	17	9	-1,15
2015	30	27	3	-2,96
2016	20	24	-4	-4,24
2017	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

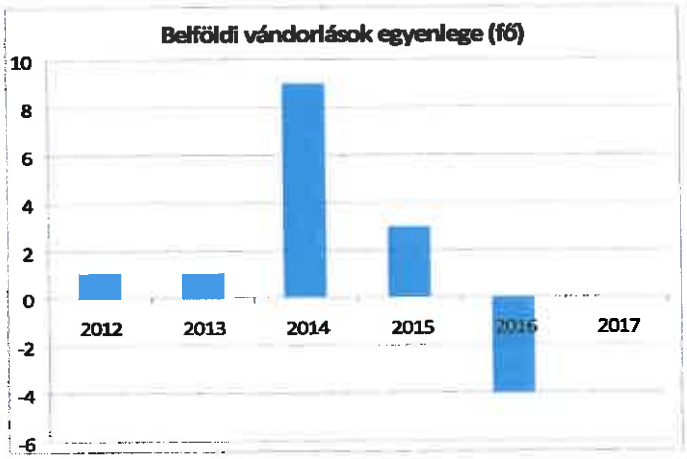

Településünkön 2012-2015-ig több volt az odavándorlás, mint az elvándorlás. 2014-ben kiugróan magas volt az ideköltözők száma az elvándorláshoz képest.
2016-ban viszont kedvezőtlen helyzet alakult ki, többen költöztek el a községből, mint ahányan ideköltöztek.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	2	10	-8
2013	7	11	-4
2014	5	9	-4
2015	4	15	-11
2016	7	15	-8
2017	9	12	-3

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

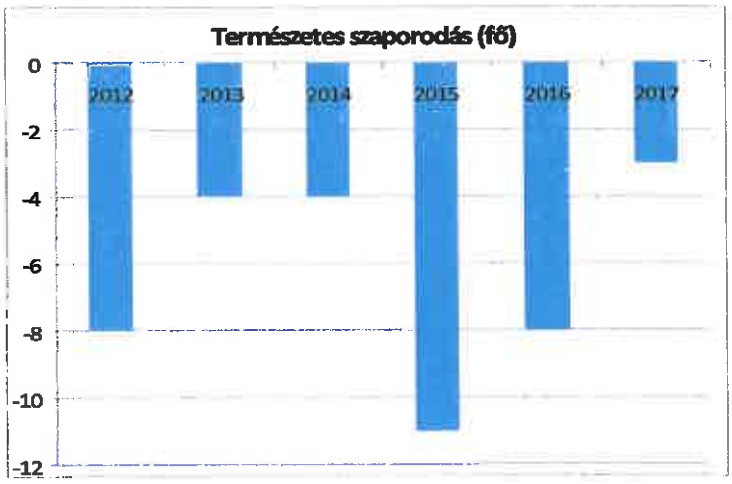

A természetes szaporodás negatív mutatója azt jelenti, hogy 2012-től a mai napig évente több a halálesetek száma, mint a születések száma. Sajnos ez is alátámasztja a korábbi megállapításunkat, mely szerint a település elöregedő.

Értékeink, küldetésünk

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg."
(Idézve Magyarország alaptörvénye II. cikkéből.)

„Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja."

Ugyancsak az Alaptörvény XV. cikkének (4)-(5) bekezdéséből idézve „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.", valamint „Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket."

Mindezeket figyelembe véve készült Borzavár község Esélyegyenlőségi Programja. Településünkön a törvényből eredő kötelezettségünk alapján biztosítjuk, illetve fenntartjuk az egyenlő bánásmód feltételeit, az esélyegyenlőséget.

A hátrányos helyzetű csoportok (mélyszegénységben élők, romák, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) számára a sikeres élet, és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések, és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Ezért Esélyegyenlőségi Programunkban megfogalmazott legfőbb célunk, hogy Borzavár község olyan település legyen, ahol mindenkivel szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és annak intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, és közszolgáltatásokhoz. Környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezetben élhessen a lakosságunk, valamint a szabad munkaerő-piacon minél nagyobb eséllyel vehessen részt az aktív korú lakosság.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Borzavár Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében

nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ekbtv. 31. §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők és idősek csoportja, illetve a fogyatékkal élők - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetére, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás, képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.
Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják. Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 42. § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzíti az önkormányzat által ellátott feladat- és hatásköröket. A Képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik a helyi rendeletek alkotása. Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az alábbi rendeletekkel segíti a fenti célcsoportok esélyegyenlőségét:

- 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet a szociális, gyermekvédelmi és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról,
- 4/2015. (II.27.) a letelepedést ösztönző, és a nevelést segítő támogatási formákról,
- 2/2014. (III. 3.) önkormányzati rendelet az intézményi térítési díjakról.

A szociális, gyermekvédelmi és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet 2. §-a szerint:
„Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a rendszeres települési támogatással, a rendkívüli települési támogatással, a köztemetéssel, a gyermekszületési támogatással, a tanulók tankönyvtámogatásával, a szociális étkeztetési kérelmek elbírálásával, és a szociális étkezési térítési díj csökkentése, illetve elengedésével kapcsolatos hatáskörét a polgármesterre ruházza át."

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- közüzemi díjhoz nyújtott rendszeres települési támogatás,
- rendkívüli települési támogatás,
- gyermekszületési támogatás,
- tanulók tankönyvtámogatása,

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások:
Borzavár Községi Önkormányzat a szociálisan rászorultak részére

a) étkeztetés,
b) házi segítségnyújtás,
c) családsegítés,
d) nappali ellátás,
e) támogató szolgálat és
f) közösségi ellátás

személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat biztosít.

Borzavár Községi Önkormányzat a b) és a d)-f) pontokban szereplő szociális alapszolgáltatásokat a Zirci Járás Önkormányzati Társulás útján biztosítja.
Borzavár Községi Önkormányzat a c) pontban szereplő szociális ellátást a Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja.

A letelepedést ösztönző, és a nevelést segítő támogatási formákról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet célja, hogy egységes keretszabályozását adja azoknak az ellátásoknak, amelyekkel Borzavár Községi Önkormányzat a közigazgatási területén letelepülőket, továbbá a gyermeküket a borzavári óvodába, és iskolába írató szülőket segíti.
Az Önkormányzat által nyújtott támogatások formái:

a) letelepedési támogatás,
b) óvodáskorú gyermeket nevelő szülők támogatása, és
c) általánosiskolás-korú gyermeket nevelő szülők támogatása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési rendelet - A jegyző által előkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek. (Az Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről szóló 2/2018. (II.19.) önkormányzati rendelet.)

Gazdasági program – Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat a felelős.

Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének gazdasági programja a 18/2015. (III. 30.) határozattal került elfogadásra.

Településrendezési terv - Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében e törvény és végrehajtási rendeleteinek keretei között településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el. A települési önkormányzat az építésügyi feladatát a helyi rendeletei megalkotásával és a kapcsolódó sajátos jogintézményekkel, továbbá a települési vagy térségi – a főépítészi tevékenységről szóló kormányrendeletben foglaltak szerinti – önkormányzati főépítész közreműködésével látja el.

Településszerkezeti terv- Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv Meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

Helyi építési szabályzat - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 13. §-a szerint az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítania.
Borzavár község rendezési tervét a Helyi Építési Szabályzatról és Szabályozási Tervről szóló 10/2005. (VI. 1.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Borzavár Községi Önkormányzat az alábbi társulásoknak tagja:
1) Zirci Járás Önkormányzati Társulás keretében látja el az alábbi feladatokat:

- házi segítségnyújtás,
- közösségi ellátás,
- támogató szolgálat,
- fogyatékosok nappali ellátása,
- pszichiátriai betegek nappali ellátása,
- időskorúak nappali ellátása,
- védőnői szolgálat (anya-, gyermek- és csecsemővédelem),
- iskola-egészségügyi alapellátás,
- központi háziorvosi ügyelet.

2) Zirci Közös Önkormányzati Hivatal: Zirc Városi Önkormányzat, Borzavár Községi Önkormányzat és Lókút Község Önkormányzata működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával, valamint a polgármesteri, jegyzői, képviselő-

testületi feladat- és hatáskörbe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével, végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására 2013. január 1-jétől közös önkormányzati hivatalt alakítottak. Településünkön a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Borzavári Kirendeltsége működik.

3) Zirc és Lókút Óvodatársulás: 2014. szeptember 1-jétől a Borzavári Manókert Óvoda a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde tagóvodájaként működik.
A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde (2013. július 1. napjától a Zirc és Lókút Óvodatársulás fenntartásában működik) 2015. szeptember 1. napjától „átszervezésen" esett át: Borzavár Községi Önkormányzat által fenntartott Borzavári Manókert Óvoda is a zirci óvoda (mint bázisintézmény) tagóvodája lett azáltal, hogy Borzavár Községi Önkormányzat csatlakozott a társuláshoz. Az intézményben 2015. augusztus 31-ig 11 óvodai csoport (10 csoport a zirci bázisintézményben, 1 csoport a lókúti tagintézményben) 2015. szeptember 1. napjától összesen 12 óvodai csoport (10 csoport a zirci bázisintézményben, 1 csoport a lókúti és 1 csoport a Borzavári Manókert Óvoda tagintézményben) működött, melyben - a 2016. október 1.-jei statisztika alapján - összesen 240 gyermeket (209 gyermeket a zirci bázisintézményben és 13 gyermeket a lókúti és 18 gyermeket a borzavári tagintézményben) gondoznak. Az engedélyezett maximális gyermeklétszám: 250 fő a zirci bázisintézményben, és 20 fő a lókúti és 25 fő a borzavári tagintézményben. Óvodáztatási köre kiterjed: Zirc város, Lókút és Borzavár község közigazgatási területére, valamint a Zirc és Lókút Óvodatársulással köznevelési szerződést kötő település közigazgatási területére (jelenleg Pénzesgyőr községre).

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A TEIR adatbázisán kívül a felhasználható adatokat az iskola, óvoda, védőnő, orvosok, a közös önkormányzati hivatal nyilvántartásai biztosították. Térségi szinten kaptunk információt a Zirci Járási Hivatal adatbázisából is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kitörjenek.
A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet.
Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. Magyarországon minden harmadik ember, kb. 3 millióan a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Községünkben laknak romák, de arról nincs tudomásunk, hogy hányan vallják magukat románnak. A cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció nem jelentkezik a településen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint

- *jövedelem:* - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b) és (1c) bekezdésben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett
  aa) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjatv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a Szjatv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és
  ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.
- *vagyon:* ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű jog, továbbá pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt - jövedelemként figyelembe nem vett - összeg, amelynek
  ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetve összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy
  bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát
  meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött tartalékait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, inkább a szülők segítik a fiatalokat. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat.
A településen 344 lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány házban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzettől, a tulajdonosok igényességétől függően karbantartottak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

„A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőségi kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételhez."
Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.
A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresők támogatását.
Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 15. §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.
A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:
- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az Ebktv. rögzíti, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében.
Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. Értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természetes alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés.

***a)* foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya**

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%

2012	269	240	509	20	7,4%	20	8,3%	40	7,9%
2013	263	236	499	16	6,1%	16	6,8%	32	6,4%
2014	266	241	507	11	4,1%	13	5,4%	24	4,7%
2015	275	230	505	11	4,0%	10	4,3%	21	4,2%
2016	272	224	496	11	4,0%	9	4,0%	20	4,0%
2017	na	na	512	10	na	9	1,8%	19	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

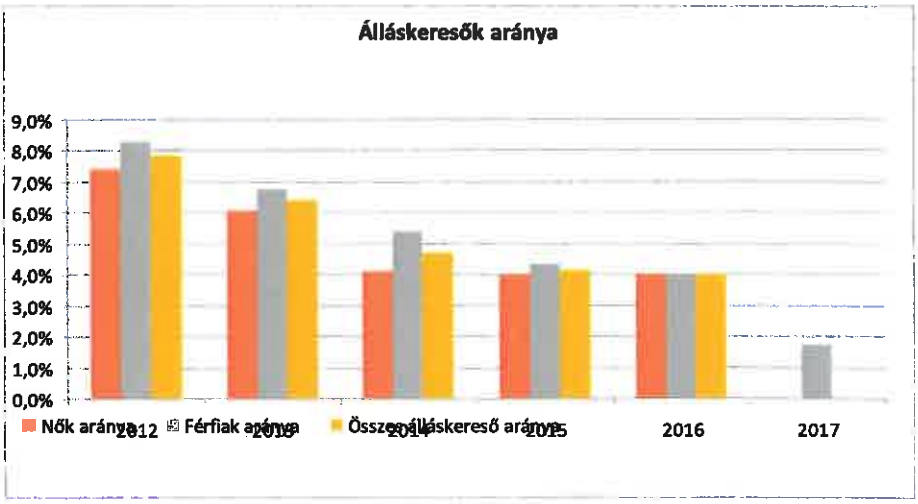

A táblázatból kitűnik, hogy Borzavár teljes lakónépességéhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Megállapítható, hogy az évek előrehaladtával mind a férfiak, mind a nők körében csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. 2016-ban már csak a teljes lakónépesség 4 %-a nyilvántartott álláskereső. Ez a folyamat részben a közfoglalkoztatás szervezésének köszönhető.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		42	34	26	23	22	16
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1	1	0	1	1	0
	%	2,4%	1,5%	1,0%	2,2%	5,7%	1,5%
20-24 év (TS 1003)	Fő	4	7	3	2	2	0
	%	9,0%	19,7%	12,5%	8,9%	6,9%	0,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	6	3	4	3	3	1
	%	14,4%	8,8%	13,5%	13,3%	13,8%	6,2%
30-34 év (TS 1005)	Fő	4	5	3	1	2	1
	%	9,6%	14,6%	11,5%	4,4%	9,2%	6,2%
35-39 év (TS 1006)	Fő	7	3	4	2	2	1
	%	16,8%	8,8%	15,4%	8,9%	9,2%	6,2%
40-44 év (TS 1007)	Fő	4	4	2	3	2	3
	%	9,6%	11,7%	7,7%	13,3%	9,2%	18,5%

45-49 év (TS 1008)	Fő	4	2	3	3	1	1
	%	9,6%	5,8%	11,5%	13,3%	4,6%	6,2%
50-54 év (TS 1009)	Fő	8	7	3	3	4	2
	%	19,2%	20,4%	11,5%	13,3%	18,4%	12,3%
55-59 év (TS 1010)	Fő	4	3	2	2	2	2
	%	9,6%	8,8%	7,7%	8,9%	9,2%	12,3%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	0	2	3	3	5
	%	0,0%	0,0%	7,7%	13,3%	13,8%	30,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

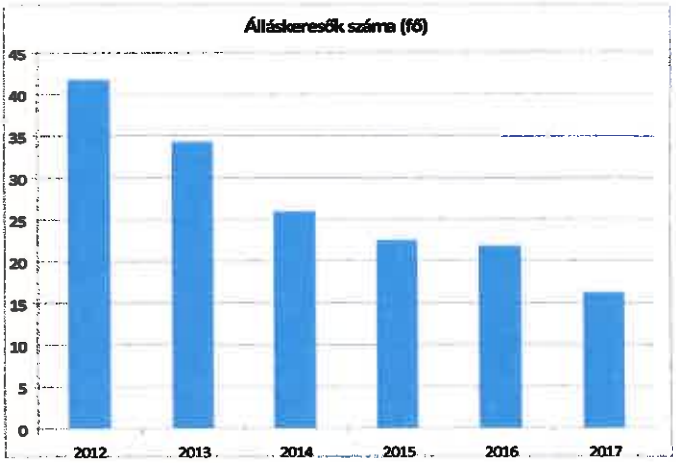

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik a településen. Látható, hogy az álláskeresők száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	8,07%	6	8	14	42,9%	57,1%
2013	19,08%	3,00%	8,00%	0	27,3%	72,7%
2014	17,71%	3	2	5	60,0%	40,0%
2015	22,62%	3	4	7	42,9%	57,1%
2016	15,00%	2	5	7	28,6%	71,4%
2017	18,92%	na	na	0	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

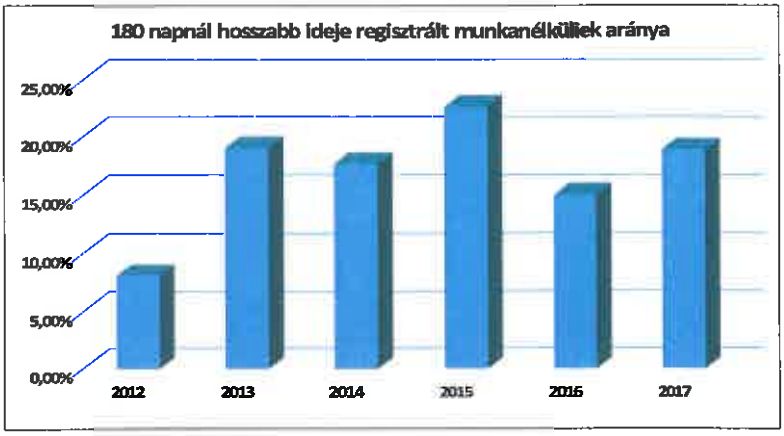

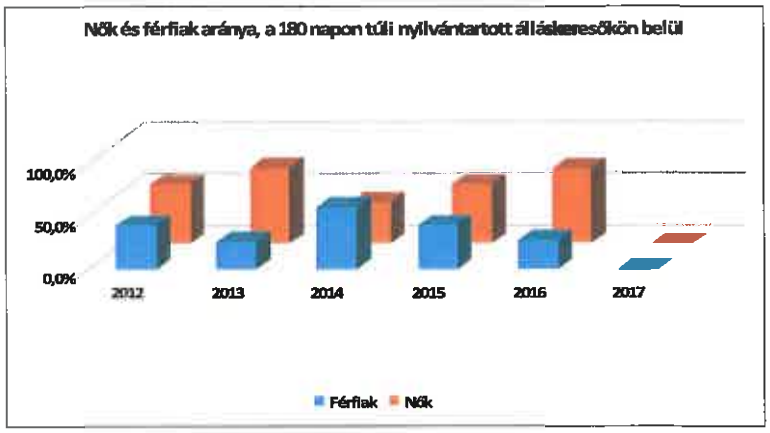

A táblázat tartalmazza a tartós munkanélküliek számát és arányát a nyilvántartott munkanélküliek százalékában. Minél magasabb a tartós munkanélküliek száma, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre.

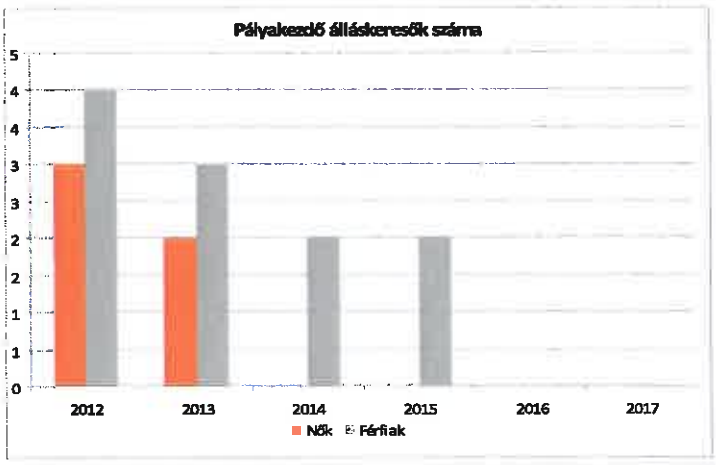

A táblázatból nyert adatok egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítják a figyelmet. A pályakezdők elhelyezkedési esélyei a településen kilátástalanok, mert helyben nincs munkahely. Hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni a középfokú végzettséget vagy szakképesítést nem szerzett munkavállalót. A nem megfelelő iskolai végzettség nehezíti az elhelyezkedést.

b) **alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága**

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	82,7%	73,7%	17,3%	26,3%
2011	95,6%	86,6%	4,4%	13,4%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

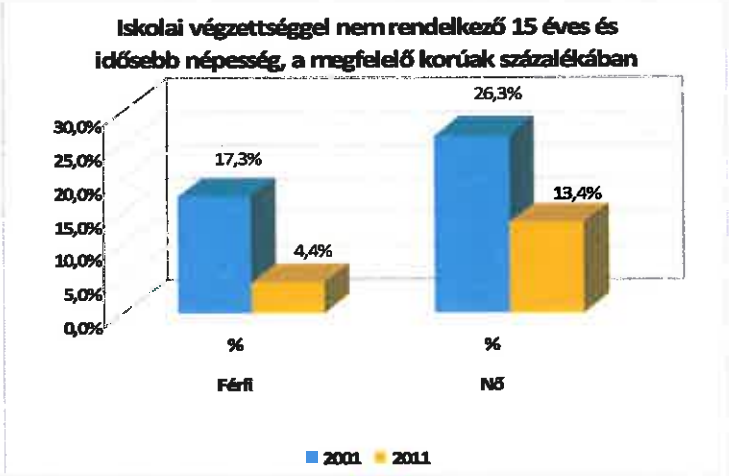

A táblázatból kitűnik, hogy 2001-ben és 2011-ben is a 15 éves és idősebb iskolai végzettség nélküli lakosok tekintetében a nők aránya lényegesen több a férfiak arányához képest.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	40	4	8,8%	14	33,8%	23	57,5%
2013	32	3	9,4%	12	37,5%	18	56,3%
2014	24	3	11,5%	10	41,7%	12	50,0%

2015	21	3	14,3%	9	42,9%	10	47,6%
2016	20	2	10,0%	10	50,0%	8	40,0%
2017	19	2	10,5%	6	31,6%	10	52,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

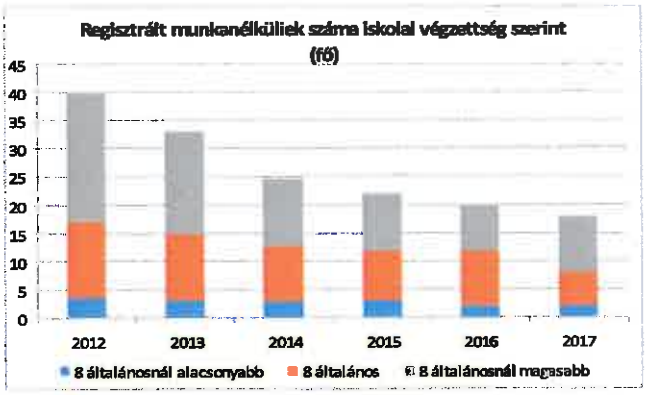

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettségének megoszlásából látható, hogy a regisztrált munkanélküliek nagy része a 8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkezik.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	0%
2013	0	0	0%
2014	0	0	0%
2015	0	0	0%
2016	0	0	0%
2017	0	0	0%

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, erre nincs is igény.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2013	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2014	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

2015	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2016	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2017	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Középfokú felnőttoktatásban és szakiskolai felnőttoktatásban részesülőkről nincs információ.

c) **közfoglalkoztatás**

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeknek évente legalább 1 havi munkaviszonyt kell igazolni ahhoz, hogy a továbbiakban is kapják ezt a támogatást. Aki nem tud elhelyezkedni, illetve más foglalkoztatónál nem sikerül ezt az időt ledolgozni, annak az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében biztosítja ezt a munkát. Önkormányzatunk közfoglalkoztatás keretében végezteti a parkfenntartási, hóeltakarítási, síkosságmentesítési és településtisztasági feladatokat.

d) **a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)**

A legközelebbi centrum, illetve a megyeszékhely autóval, autóbusszal rövid idő alatt elérhető, tehát a munkaerő-piac helyzetét hátrányosan nem befolyásolja. Vannak olyan veszprémi, győri székhelyű multinacionális cég, amely különjáratot indít a településre, így az ott dolgozók közvetlenül jutnak el munkahelyükre.

e) **fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük**

A településen a közfoglalkoztatáson kívül nem áll rendelkezésre olyan program, amely megkönnyíti a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet, a képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. A vonzáskörzetben, Zircen viszont a Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya szervez munkaerő-piaci képzéseket.

f) **munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)**

A településen felnőttképző programok, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nincsenek, helyi foglalkoztatási program a közfoglalkoztatás keretében működik. A Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya biztosít a felnőtteknek foglalkoztatáshoz való hozzáférési esélyt, munkaerő-piaci képzések, munkatanácsadás, munkaközvetítés formájában.

g) **mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása**

Borzavár Községi Önkormányzat intézményeiben jelenleg nincs üres álláshely, így nincs lehetőség a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatásra. Közfoglalkoztatás keretében csak a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek alkalmazására van lehetőség.

***h)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A nem foglalkoztatottak csoportja és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést az eddigiek során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint:
„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.
(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.
2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata."

A szociálisan rászoruló személyek részére pénzbeli és természetbeni ellátás adható.
Pénzbeli ellátások:

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- ápolási díj,
- települési támogatás (rendkívüli települési támogatás, temetési segély, közüzemi díjhoz nyújtott támogatás)
- tankönyvtámogatás,
- gyermekszületési támogatás.

Természetbeni juttatások:

- köztemetés,
- közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- adósságkezelési támogatás.

Munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv. szerint:

„13/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartást munkaerőpiaci szolgáltatásokkal is elősegíti.

(2) A munkaerő-piaci szolgáltatást az állami foglalkoztatási szerv közvetlenül, illetve a nyilvántartásba vett munkaerőpiaci-szolgáltatást nyújtó szervezeteken keresztül nyújtja.

(2a) A (2) bekezdésben meghatározott nyilvántartással összefüggő eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott célokat az egyéni cselekvési tervvel is elősegíti.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben határozza meg

a) a munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó szervezetek és az általuk nyújtott szolgáltatások nyilvántartásának, valamint a nyilvántartott szervezetek ellenőrzésének szabályait,

b) a munkaerő-piaci szolgáltatásokat, – ideértve az egyes munkaadói és munkavállalói csoportok számára nyújtható speciális szolgáltatásokat is –,

c) a munkaerő-piaci szolgáltatások tartalmát, csoportosítását és a szolgáltatások szakmai követelményeit,

d) az egyéni cselekvési tervre vonatkozó részletes szabályokat,[66]

*e)*a szolgáltatások igénybevételének feltételeit, valamint

f) a szolgáltatások igénybevételének időtartama alatt a keresetpótló juttatás nyújtásának, valamint a szolgáltatás igénybevételének biztosítása érdekében, a szolgáltatás időtartama alatt az arra rászoruló hozzátartozó gondozásával, ápolásával, továbbá gyermek (ideértve az örökbefogadott és a nevelt gyermek) felügyeletével kapcsolatban felmerült indokolt kiadás megtérítésének feltételeit és szabályait,

g) az állami foglalkoztatási szerv szolgáltatásait igénybe vevő vagy kérő, álláskeresőként nem nyilvántartott személyek nyilvántartásának szabályait,

h) – az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével – az *a)* pontban meghatározott nyilvántartással összefüggő eljárásért járó igazgatási szolgáltatási díj mértékét, a díj megfizetésével, beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával kapcsolatos szabályokat,

(5) A munkaerő-piaci programot és munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtók szakmai támogatása a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által alapított közhasznú szervezet kedvezményezett részére továbbadási kötelezettséggel átadott szakmai támogatás nyújtásával is megvalósulhat. A szakmai támogatás továbbadásáról a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által alapított közhasznú szervezet a munkaerő-piaci programot és a munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtóval szerződést köt. A szerződésben meg kell határozni a kedvezményezettet jogszabály, támogatói okirat, támogatási szerződés alapján terhelő kötelezettségek megtartását biztosító feltételeket."

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

a) aki álláskereső,

b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,

c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
d)aki rehabilitációs ellátásban részesül,
e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és
a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

(4) Képzési támogatásként
a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
aa) kereset kiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint
ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy
a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskeresők számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,
b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven

százalékának, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó

a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és

b)a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és

c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.

(3) Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékáig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy továbbfoglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékának megfelelő időtartamra.

(4)A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresési járadék

25. § (1) Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

c) a várható kereset az álláskeresési járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresési járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél

fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresési járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresési járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresési járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Álláskeresési járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresési járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerőpiaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresési járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresési járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresési járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresési járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(7)A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(8) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresési segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési segélyt (a továbbiakban: álláskeresési segély) kell megállapítani, ha

a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és

b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült és az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,

c)az álláskeresési járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és

d)rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,

e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresési segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százalékának alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresési segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresési segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

(3) Az álláskeresési segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	509	1	0,2%
2013	499	1	0,2%
2014	507	2	0,4%
2015	505	3	0,6%

2016	496	1	0,2%
2017	512	4	0,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

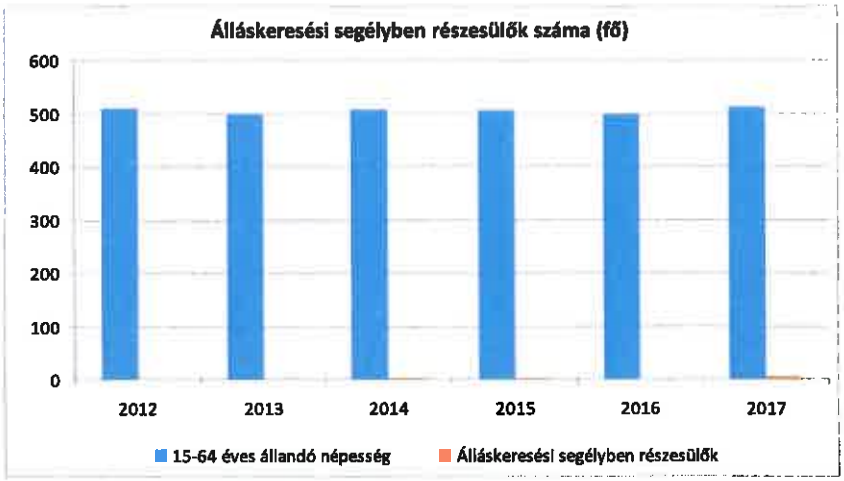

A táblázatból látható, hogy településünkön 2017-ben a legmagasabb az álláskeresési járadékban részesülők száma.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	40	6	15,0%
2013	32	2	6,3%
2014	24	5	20,8%
2015	21	3	14,3%
2016	20	4	20,0%
2017	19	3	15,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

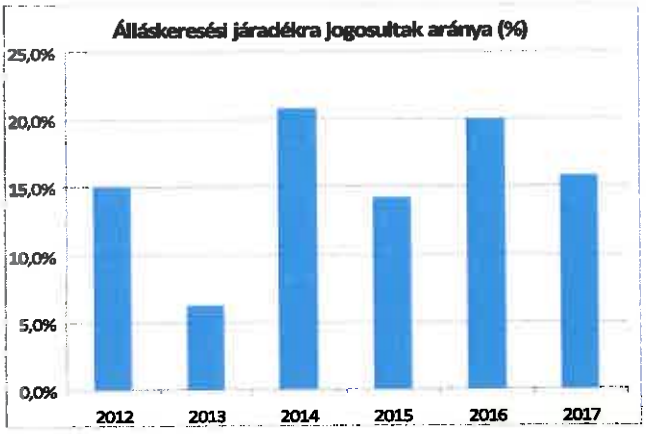

A táblázatból látható, hogy a regisztrált munkanélküliek száma évről-évre folyamatosan csökkent, ezen belül az álláskeresési járadékra jogosultak száma viszont évente változó tendenciát mutat.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	14		2,75%	17	43,15%
2013	14		2,81%	15	46,88%
2014	5		0,99%	6	23,67%
2015	6	0	1,19%	7	33,33%
2016	4	2	0,81%	4	17,80%
2017	3	2	0,59%	3	15,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

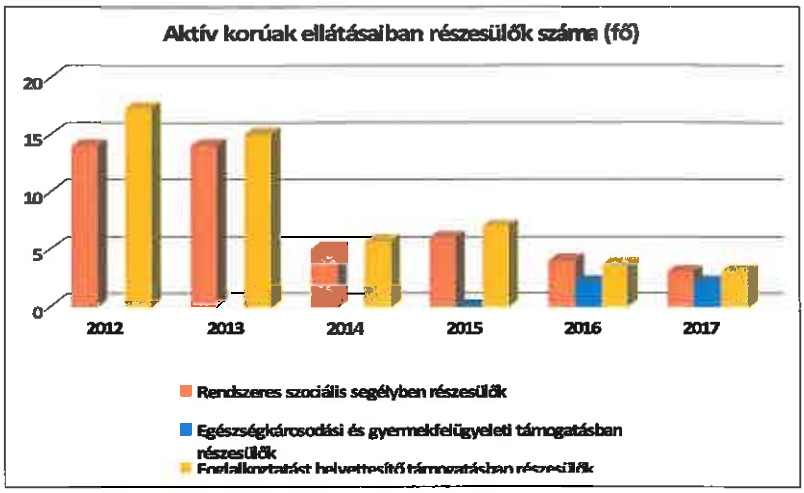

A rendszeres szociális segély 2015. februártól megszűnt, helyette egészségkárosodási támogatást lehet megállapítani. A foglalkoztatás helyettesítő támogatás feltételei szintén változtak 2015. március 1-jétől. A táblázatból látható, hogy az évek során ezen támogatási forma igénybe vétele is folyamatosan csökken.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állo-mány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állo-mány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülménye-ket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégte-len lakhatási körülménye-ket biztosító lakások száma
2012	333	5	0	0	0	0	0	0
2013	333	5	0	0	0	0	0	0
2014	333	5	0	0	0	0	0	0
2015	333	5	0	0	0	0	0	0
2016	333	5	0	0	0	0	0	0
2017	333	5	0	0	0	0	0	0

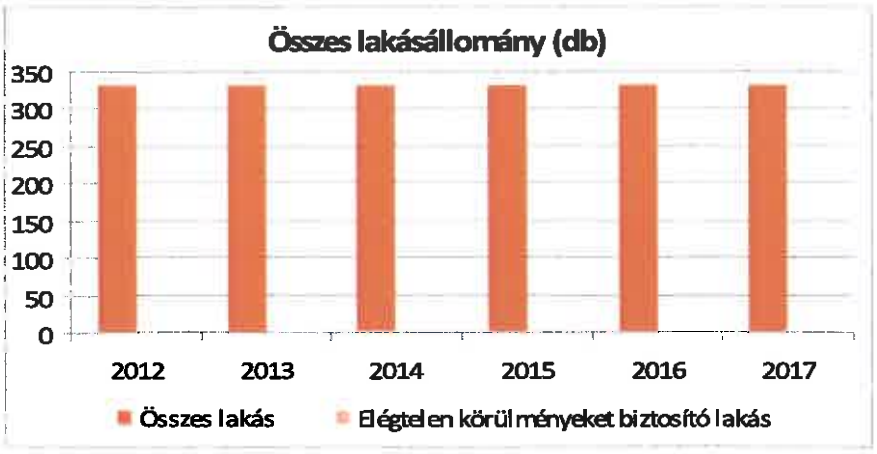

a) **bérlakás-állomány**

A településen nincs bérlakás.

b) **szociális lakhatás**

A településen nincs szociális lakásállomány.

c) **egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok**

A településen nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

e) **lakhatást segítő támogatások**

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	33	0
2013	37	0
2014	33	0
2015	32	0
2016	19	0
2017	19	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Borzavár Községi Önkormányzat 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletében szabályozta a közüzemi díjhoz nyújtott rendszeres települési támogatás feltételeit:

„10. § (1) Az Önkormányzat Borzavár községben bejelentett lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen élő személyeknek az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos közüzemi díjhoz havonta támogatást nyújt jelen §-ban meghatározott feltételek megléte esetén.

(2) Az (1) bekezdés szerinti közüzemi díj támogatásnál figyelembe vehető költségek: a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díj.

(3) A közüzemi díj támogatására jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi teljes nyugdíj legkisebb havi összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyike sem rendelkezik az Sztv. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti vagyonnal. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

(4) A közüzemi díj támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,

b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,

c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,

d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,

e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.

(5) A (4) bekezdés szerinti fogyasztási egység alkalmazásában, ha a háztartás

a) a (4) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékossági támogatásban részesül, vagy

b) a (4) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak,

a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(6) A (4) bekezdés szerinti fogyasztási egység alkalmazásában, ha a háztartásban gyermekét egyedülállóként nevelő szülő - ideértve a gyámot és a nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(7) A közüzemi díj támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. Külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.

(8) Nem jogosult a közüzemi díj támogatásra,
a) aki a (9) bekezdésben meghatározott elismert lakásnagyságot meghaladó nagyságú lakásban lakik, vagy
b) aki lakásfenntartási támogatásban részesül.

(9)[1] Az elismert lakásnagyság:
a) ha a háztartásban egy személy lakik 80 nm,
b) ha a háztartásban két személy lakik 100 nm,
c) ha a háztartásban három személy lakik 105 nm,
d) ha a háztartásban négy személy lakik 110 nm,
e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm, de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

(10) A közüzemi díj támogatás megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a 8. §-ban meghatározott igazolások és nyilatkozatokon felül:
a) a lakásban lakás jogcímét igazoló adásvételi vagy bérleti, vagy használati szerződést,
b) a lakás nagyságának hitelt érdemlő igazolását, és
c) annak a szolgáltatónak az utolsó havi teljes számlamásolatát, amelyre a kérelmező a közüzemi díj utalását kéri.

(11)[2] A közüzemi díj támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától tárgyév december 31. napjáig kerül megállapításra.

(12) A közüzemi díj támogatás egy hónapra jutó összege egységesen: 4.000,- Ft.

(13) A közüzemi díj támogatás folyósítása havonta a kérelmező által megjelölt szolgáltató részére történik a 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerint."

***f)* eladósodottság**

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Adósságcsökkentő támogatást helyi rendeletünk nem teszi lehetővé.

g) **lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása**

A településen nincs külterületi lakóingatlan.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Borzaváron szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

***a)* az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés**

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény célja:

a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,

b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbítatlan maradjon,

d) meghatározni – a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül – az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,

e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,

f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.

Az egészségügy törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezetvédelmi és település-egészségügyi feladatai körében gondoskodik:

a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezetvédelmi és egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.
Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.
Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	2	1	1
2013	2	1	1
2014	2	1	1
2015	2	1	1
2016	2	1	1
2017	2	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Borzavár község a zirci felnőtt, és gyermek háziorvosi szolgálat keretein belül biztosítja az ellátást a lakosok részére. Községünkben heti 2 alkalommal van felnőtt háziorvosi rendelés, gyermek háziorvosi rendelés havonta 2 alkalommal. A többi napokon Zircen vehetik igénybe a felnőtt és gyermek háziorvosi ellátást. Szakorvosi ellátást, igénylő betegeket a háziorvos a zirci és veszprémi szakorvosi rendelőkbe utalja. Az idős vagy mozgáskorlátozott és közlekedésre képtelen beteg személyek számára lehetőség van betegszállító igénybevételére.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	11
2013	8
2014	8
2015	12
2016	11
2017	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás az egészségi állapot megőrzését és helyreállítását, az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	4	1	4,53
2013	6	0	6,33
2014	6	0	6
2015	4	0	4
2016	4	0	4
2017	4	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

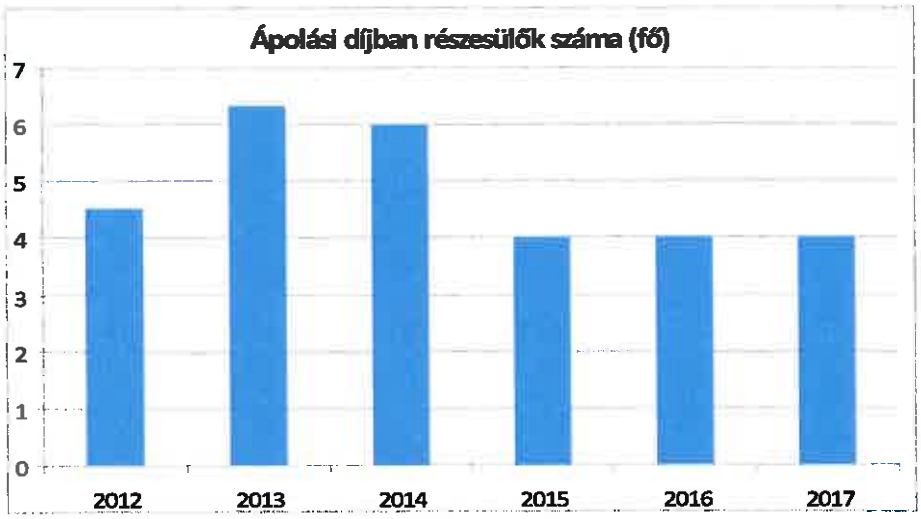

***b)* prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés**

A kisgyermekek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, gyermekorvos, bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, gyermekorvos bevonásával, az iskoláskorú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, gyermekorvos, gyógypedagógus bevonásával történik.
Felnőttek részére az évenkénti tüdőszűrő vizsgálat helyben, tüdőszűrő buszban megoldott.

***c)* fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés**

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.
A fejlesztő és rehabilitációs ellátásokat a lakosok Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézben vehetik igénybe. A gyermekek logopédiai fejlesztését az óvodában és iskolában fejlesztő gyógypedagógus végzi. Gyógytestnevelő alkalmazására jelenleg nincs szükség.

***d)* közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése**

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Szociális alapszolgáltatások keretében a szociális étkeztetést az önkormányzat rendeletben szabályozza.
Szociális étkeztetést jelenleg 33 fő veszi igénybe. A normál ételt a Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ két konyhájáról, a speciális ételt a Szent Bernát Idősek Otthona konyhájáról az önkormányzati tulajdonú autóval házhoz szállítjuk a szociális étkezőknek, valamint az iskolába és óvodába. A gyermekétkeztetés és a szociális étkeztetést intézményi térítési díját az önkormányzat rendeletben szabályozza.

***e)* sportprogramokhoz való hozzáférés**

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető (sportpálya, játszótér).

***f)* személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

A házi segítségnyújtás, közösségi ellátás, támogató szolgálat, nappali ellátás (idősek klubja), nappali ellátás (fogyatékosok nappali intézménye), nappali ellátás (pszichiátriai betegek nappali intézménye), gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, anya-gyermek és csecsemővédelem (iskola-védőnői szolgálat) Borzavár község a Zirci Járás Önkormányzati Társulás Társulási Megállapodása alapján biztosítja.

***g)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor**

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet. A szolgáltatások igénybevétele minden rászoruló számára biztosított.

***h)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül**

Hátránykompenzáló juttatásként szerepel a létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére nyújtott rendkívüli települési támogatás, közüzemi díjhoz nyújtott támogatás, tankönyvtámogatás.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) **közösségi élet színterei, fórumai**

Az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg, melyből bizonyos feladatokat átruházott a polgármesterre. A polgármester az átruházott hatáskörben hozott döntéseiről tájékoztatja a képviselő-testületet. A képviselő-testület tagjainak száma 5 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülésezik. A Képviselő-testület alakuló, rendes és rendkívüli ülést tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

Az önkormányzat támogatja az egyesületek, civil szervezetek, iskola, óvoda által rendezett programokat, rendezvényeket (gyermeknap, idősek napja, adventi kézműves foglalkozások, falunap). Akinek otthonában nincs internetezési lehetőség azok igénybe vehetik az önkormányzatnál és a könyvtárban az ingyenes szolgáltatást. A könyvtárban a beiratkozás ingyenes, hetente 3 alkalommal nyílik lehetőség a könyvtár látogatására.

b) **közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)**

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, így azok kezelésére nincs szükség.

c) **helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)**

Rendezvények, programok lebonyolításánál önkéntes munkát egyaránt vállalnak az egyesületek és a szülők is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Életvezetési problémák, értékrend válsága a családon belül.	Életvezetési tanácsadások, foglalkoztatások tartása.
Szakképzetlen munkanélküliek, illetve nem megfelelő szakképzés.	Szakképzési tanfolyamok indítása térségi szinten.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Borzavár község demográfiai mutatói:

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Állandó lakosságszám	742	751	744	730	752
0-14 éves	104	105	98	98	109
14-18 éves	26	26	31	28	31
0-18 éves összesen	130	131	129	126	140
0-18 évesek aránya %-ban	17,5	17,44	17,33	17,26	18,62

A lakosság száma, valamint a településen élő 18 év alattiak száma folyamatos csökkenést mutatott 2016. évig, majd 2017. évre emelkedést mutat.

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.
A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:
a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
b) a gyermektartásdíj megelőlegezése,

c) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
b) a gyermekek napközbeni ellátása,
c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
a) az otthont nyújtó ellátás,
b) az utógondozói ellátás,
c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
a) a védelembe vétel,
b) a családba fogadás,
c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
d) nevelésbe vétel,
e) a nevelési felügyelet elrendelése,
f) az utógondozás elrendelése
g) utógondozási ellátás.

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek,
b) a jegyző,
c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Borzavár állandó népességének száma: 730 fő. Ebből a 0-17 évesek száma: 126 fő. Ebből a korosztályból kerülhetnek ki a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.
A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele járási hivatali hatáskör. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető,

hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosít.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	2	2
2013	3	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

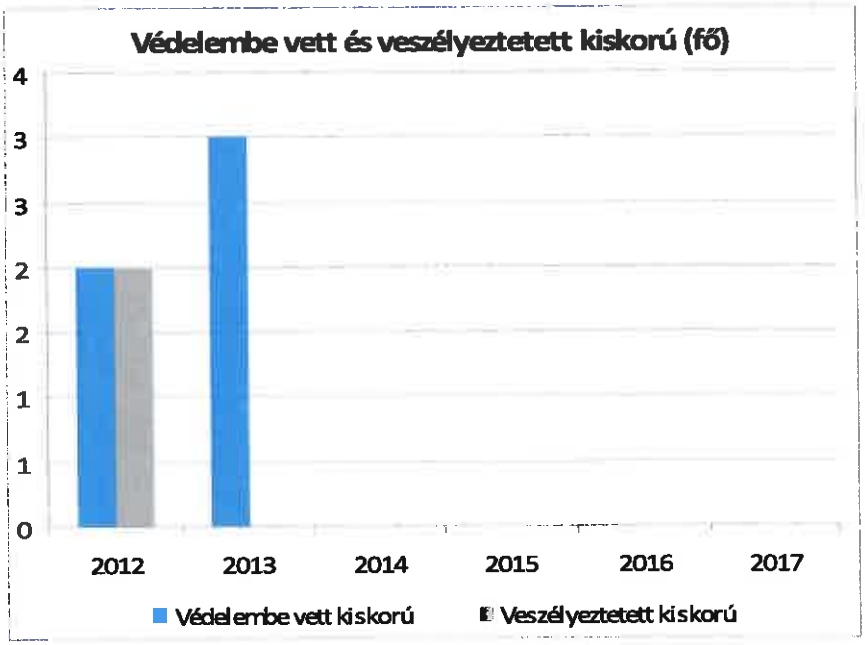

b) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	17
2013	33
2014	26
2015	15
2016	17
2017	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

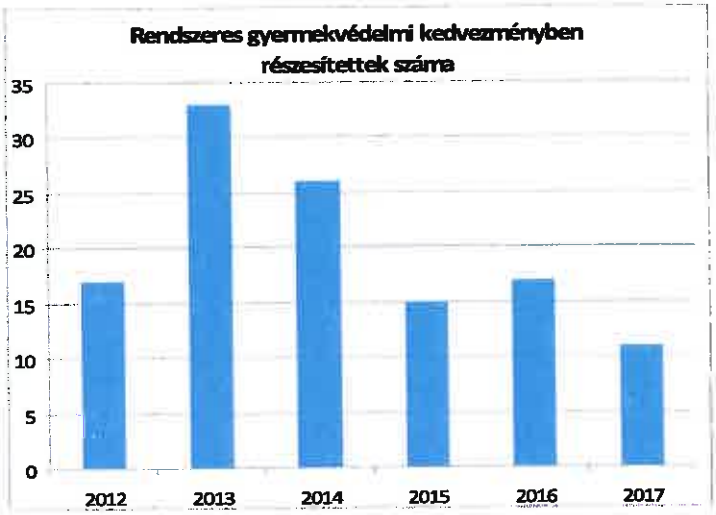

A táblázatból látható, hogy településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2013-ban kiugróan magas volt, majd csökkenő tendenciát mutat.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) rendelkezéseinek megfelelően - a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a központi költségvetés biztosítja.

2017. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint:

1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 vagy 5 gyermek	Összesen
2	1	2	0	5
ebből: gyermekét egyedülálló				
2	1	0	0	3

2017. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben jogosult gyermekek száma életkor szerint:

6 éves kor alatt	7-14 éves	15-18 éves	19 év feletti	Összesen
1	8	1	0	10
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos				
0	1	0	0	1

Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet vizsgálata és megállapítása

A Gyvt 67/A. § (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) **Hátrányos helyzetű** *az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:*

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) **Halmozottan hátrányos helyzetű**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés *a)-c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt."

Borzavár községben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közül **4** gyermek szülője kérte a **hátrányos helyzetének** megállapítását, mely a szülő alacsony iskolai végzettségre tekintettel lett megállapítva. A gyámhivatal hivatalból borzavári gyermekre tekintettel nem állapított meg **halmozottan hátrányos helyzetet** a 2017-es évben.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli települési támogatás:

A hatáskör jogosultja rendkívüli települési támogatásban részesítheti, azokat a gyermeket nevelő, vagy gyermekkel rendelkező személyeket, akik időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek.

Rendkívüli települési támogatás nyújtható az alábbiakhoz:

a) a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,

b) gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadáshoz,
c) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához,
d) a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadáshoz,
e) tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyermek ellátásához kapcsolódó jelentős alkalmi többletkiadáshoz,
f) iskoláztatáshoz és
g) a gyermek hátrányos helyzetéhez kapcsolódóan felmerülő többlet kiadáshoz.

A hatáskör jogosultjának döntése alapján a rendkívüli települési támogatás természetben is nyújtható (Erzsébet-utalvány, élelmiszer, tankönyv és tanszer, továbbá közüzemi díj, intézményi és gyermekintézményi térítési díj intézmény számlájára történő közvetlen utalása, napi egy alkalommal a segélyezettnek becsomagolva eljuttatott ebéd, meleg étel formájában, a Családsegítő Szolgálat családgondozóin keresztül, a családgondozónak történő pénzbeli ellátás kifizetése útján és a segély céljának megjelölésével, a felhasználás számlával történő igazolásával).

A gyermekekre tekintettel megállapított rendkívüli települési támogatás (2015. március 1. napja előtt önkormányzati segély) alakulása:

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Esetek száma	18	24	15	7	6
Támogatott családok száma	6	7	7	3	3
Gyermekek száma	12	13	11	5	7
Kifizetett összeg (e Ft-ban)	185	225	140	75	80

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy évről évre kevesebb kérelmező fordult az önkormányzathoz támogatásért.

***d)* kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya**

A Gyvt. 21. §-a értelmében:

„(1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében,
b) az óvodában,
c) a nyári napközis otthonban,
d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet."

A Gyvt. 21/A. § (1)-(2) bekezdése alapján:

„(1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést

kell biztosítani.

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető."

Borzavár Községi Önkormányzatnak a Gyvt. 21. § (1) bekezdés a)-b) pontja alapján az óvodában és az általános iskolában szükséges a gyermekétkeztetést biztosítani.

Az önkormányzat a gyermekétkeztetési feladatát a Zirc Városi Önkormányzat által alapított Zirci Önkormányzati Szolgáltató (a továbbiakban: ZÖSZK) által működtetett konyháján keresztül biztosította. A normál étel a ZÖSZK konyháin kerül előállításra. Általános iskolás, illetve óvodás gyermekre tekintettel szülő nem kérelmezett speciális étkezés biztosítását, így ilyen jellegű étkezés biztosítására nem volt szükség. A diétás étkeztetést a zirci Szent Bernát Idősek Otthon konyháján keresztül biztosítja szükség esetén az Önkormányzat.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése alapján „Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy
db) utógondozói ellátásban részesül."

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdés szerint „Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben."

A fenti mentesség és kedvezmények biztosításakor a Gyvt. 21/B. § (3)-(9) bekezdéseire figyelemmel kell lenni.

a) Az ingyenesen és kedvezménnyel étkező gyermekek számának alakulása:

Kedvezmény mértéke	Kedvezményben részesülő gyermekek száma				
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
100 %-os	22	20	11	16	10
50 %-os	15	14	2	11	0

b) Az ingyenesen és kedvezménnyel étkező gyermekek számának alakulása korcsoportos megoszlás szerint:

Kedvezmény mértéke	Kedvezmény igénybevevő	2015.	2016.	2017.
50%	*óvodás gyermek*	1	0	0
	általános iskolás gyermek	1	11	13
100%	*óvodás gyermek*	4	10	10
	általános iskolás gyermek	7	6	4

A gyermekétkeztetésben részesülők száma 2013-2015. időszakban csökkenést mutat, majd 2016. évben növekedett, 2017. évben stagnált az igénybevevők száma.

Szünidei gyermekétkeztetés

2016. január 1. napjától a Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés a) pontjának szabályozása alapján a települési önkormányzat **a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést** a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére **ingyenesen biztosítja.**

2017. évben szülői nyilatkozatok (kérelem) alapján a szünidei ingyenes gyermekétkeztetést igénybe vette:

Tavaszi szünetben: 4 gyermek
Nyári szünetben: 4 gyermek
Őszi szünetben: 4 gyermek
Téli szünetben: 3 gyermek

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	na	na	na	0	0	0
2013	0	22	11	0	0	0
2014	5	21	11	0	0	0
2015	4	7	1	42	11	0
2016	10	6	11	33	13	4
2017	17	4	13	24	18	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

e) **magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya**

Településünkön nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregált, telepszerű lakókörnyezet nem található.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.
Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,

e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
  a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  b) a családi napközi,
  c) a családi gyermekfelügyelet,
  d) a házi gyermekfelügyelet,
  e) az alternatív napközbeni ellátás.

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári gyermekétkeztetésben is.

***a)* védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)**

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	
2013	1	
2014	1	
2015	1	
2016	1	
2017	1	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői szolgálatot Zirc Városi Önkormányzat a Zirci Járás Önkormányzati Társulás útján biztosítja, a feladatot a Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ Védőnői Szolgálata látja el. A védőnő több településen látja el feladatát, az adatok összesítve jelennek meg, így külön a településre vonatkozóan nem tud adatot szolgáltatni. Jelenleg Borzaváron 131 fő 14 év alatti gyermeket lát el a védőnő.

***b)* gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)**

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0			0	1
2013	0			0	1
2014	0			0	1

2015	0			0	1
2016	0			0	1
2017	0			0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A háziorvos és gyermekorvos több településen látja el feladatát, adataik összesítve jelennek meg, így külön a településre vonatkozóan nem tudnak adatot szolgáltatni.
A borzavári orvosi rendelőben hetente két alkalommal rendel a háziorvos, havi két alkalommal pedig a gyermekorvos. Mindkettőjüknek Zircen van a körzetük, onnan járnak ki rendelni. A hét többi napján a lókúti lakosoknak betegség esetén a zirci háziorvosi, illetve gyermekorvosi rendelést kell igénybe venni.
A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a zirci, illetve veszprémi szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető. A Borzavár-Porva-Zirc háziorvosi körzetet ellátó háziorvos jelenleg 1552 főt lát el.

c) **0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok**

Az iskolában és óvodában biztosított a logopédiai fejlesztés.

d) gyermekjóléti alapellátás

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön bölcsőde nem található.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.)	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-

			férőhelyek száma	én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Településünkön családi napközi nem működik.

e) **gyermekvédelem**

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00 h-tól 16.00 h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön egy óvoda működtet a Zirc-Lókút Óvodatársulás. Az óvodai férőhelyek száma 20. Az óvoda a nyitva tartással próbál igazodni a szülők igényeihez.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	32	1	25	1	27	0
2013	30	1	25	1	21	0
2014	24	1	25	1	12	0

2015	18	1	25	1	11	0
2016	23	1	25	1	10	0
2017	26	1	25	1	18	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	23	48	71	7	9,9%
2012/2013	22	45	67	12	17,9%
2013/2014	23	45	68	6	8,8%
2014/2015	30	40	70	8	11,4%
2015/2016	32	43	75	16	21,3%
2016/2017	51	43	94	17	18,1%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

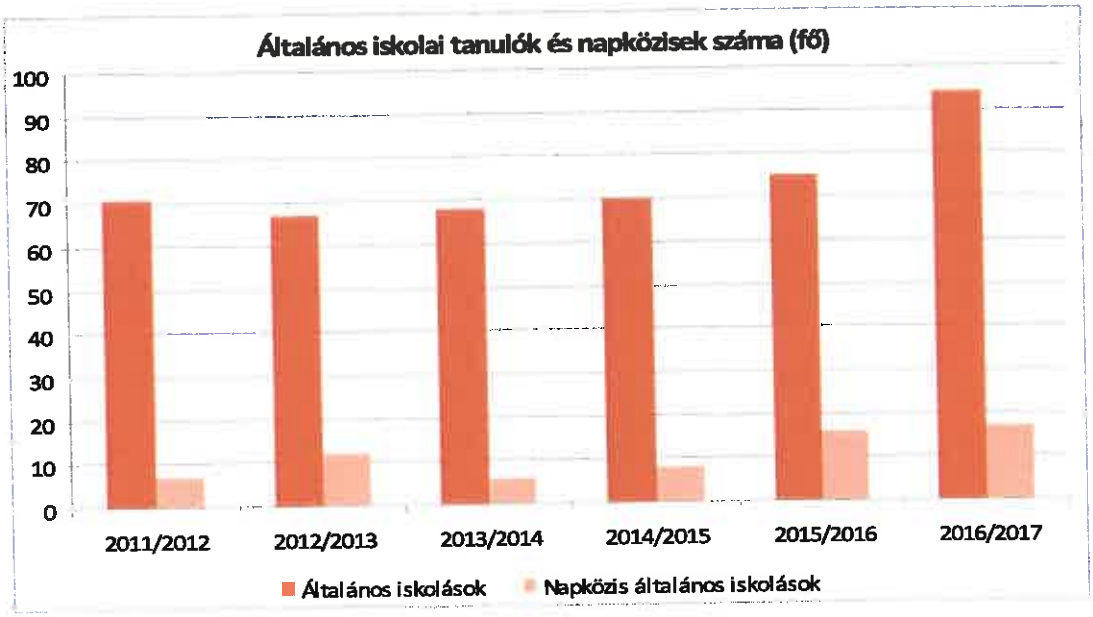

A borzavári gyermekek a Borzavár-Porvai Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolába járnak.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	6	2
2012/2013	0	6	2
2013/2014	0	6	2
2014/2015	0	6	2
2015/2016	0	6	2
2016/2017	0	6	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

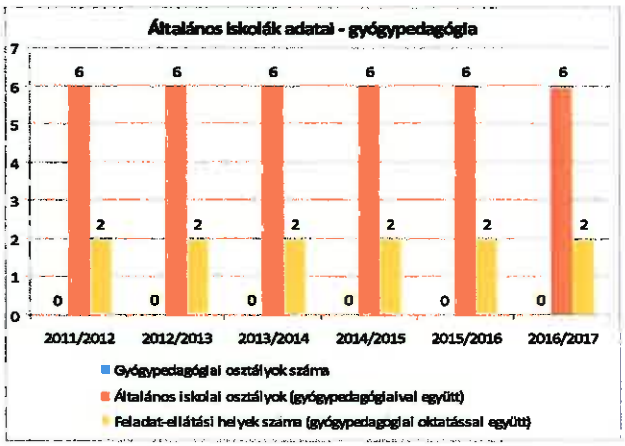

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	8
2012/2013	12
2013/2014	11
2014/2015	13
2015/2016	7
2016/2017	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

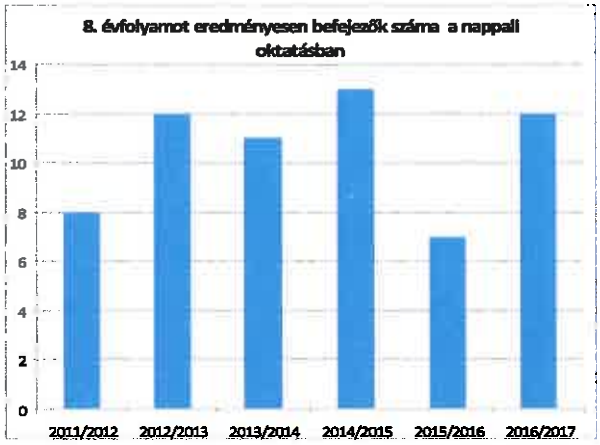

***f)* krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások**

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek esetén rendkívüli települési támogatás formájában adható. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény folytán az ingyenes gyermekétkeztetés biztosított.

***g)* egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés**

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településen az iskola épületében tornaterem, az óvodában tornaszoba található, ahol tornaórák megtarthatóak. Ezen kívül a településen játszótér, futballpálya is rendelkezésre áll.

***h)* gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv**

Az intézményi gyermekétkeztetést az Önkormányzat a Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ konyhájáról az önkormányzat autójával történő szállítással biztosítja. Hétvégi étkeztetésre nincs lehetőség, a szünidei étkeztetés biztosított. Az általános iskolások részére ingyenes a tankönyv és az első füzetcsomag, a közép- és felsőoktatásban tanulók részére az önkormányzat 10.000,- Ft/fő összeget biztosít tankönyvtámogatás címén.

***i)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei**

Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen ez idáig.

***j)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül**

Községünkben minden évben megrendezésre kerül a falunap, a gyermeknap, idősek napja, Mindenki Karácsonya. Ezek a programok az önkormányzat az óvoda, iskola, egyház összefogásával valósul meg.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher
Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)
Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való

korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

***a)* a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása**

A helyi iskolában és óvodában kiemelt figyelmet igénylő, fogyatékossággal élő gyermek nem jár.

***b)* a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)**

A köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások keretében az óvodában alkalmaznak logopédust, akik helyben foglalkoznak a gyermekekkel.

***c)* hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs**

Az intézményekben nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

***d)* az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

A településen egy általános iskola működik.

***e)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

Hátránykompenzáló juttatás az általános iskolás tanulók első füzetcsomagjának ingyenessége, a közép- és felsőoktatásban tanulók 10.000,- Ft/fő összeg tankönyvtámogatása.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Óvodai épület beázása.	Óvodai tetőszerkezet felújítása.
A gyermekek nyári felügyeletének biztosítása.	Nyári napközi megszervezése pedagógusok és önkéntesek bevonásával.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint:

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén,
- szociális biztonság területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	240	269	na	na	20	20
2013	236	263	na	na	16	16
2014	241	266	na	na	13	11
2015	230	275	na	na	10	11
2016	224	272	na	na	9	11
2017	na	na	na	na	9	10

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

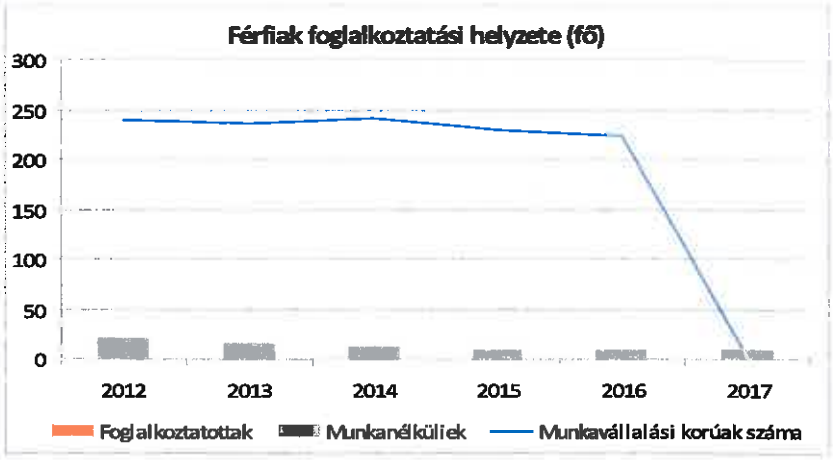
Férfiak foglalkoztatási helyzete (fő)
300
250
200
150
100
50
0
2012
2013
2014
2015
2016
2017
Foglalkoztatottak
Munkanélküliek
Munkavállalási korúak száma

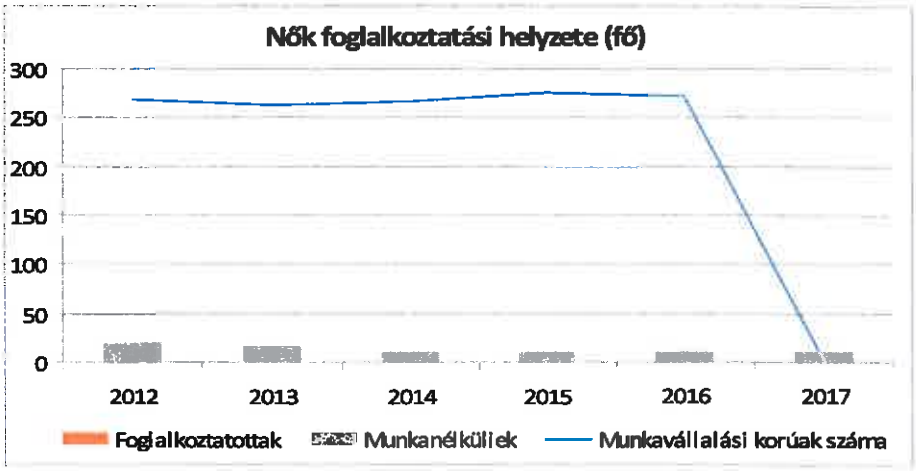
Nők foglalkoztatási helyzete (fő)
300
250
200
150
100
50
0
2012
2013
2014
2015
2016
2017
Foglalkoztatottak
Munkanélküliek
Munkavállalási korúak száma

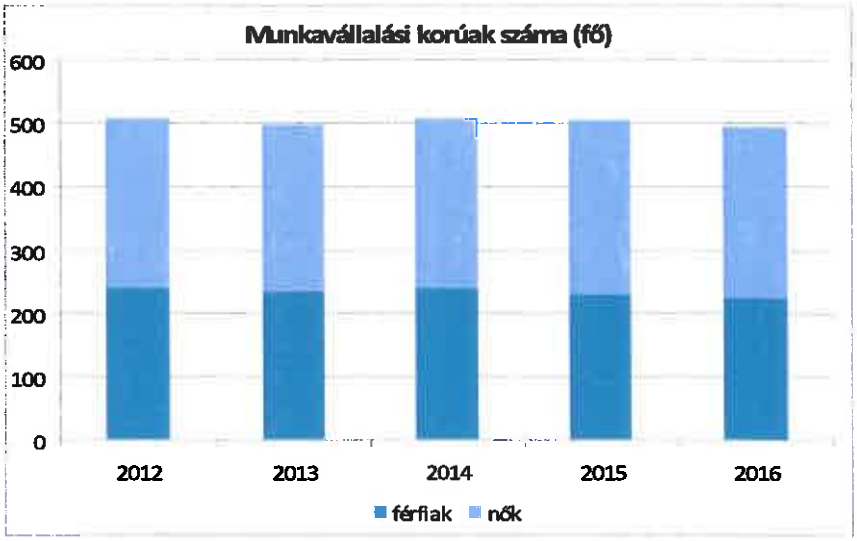
Munkavállalási korúak száma (fő)
600
500
400
300
200
100
0
2012
2013
2014
2015
2016
férfiak
nők

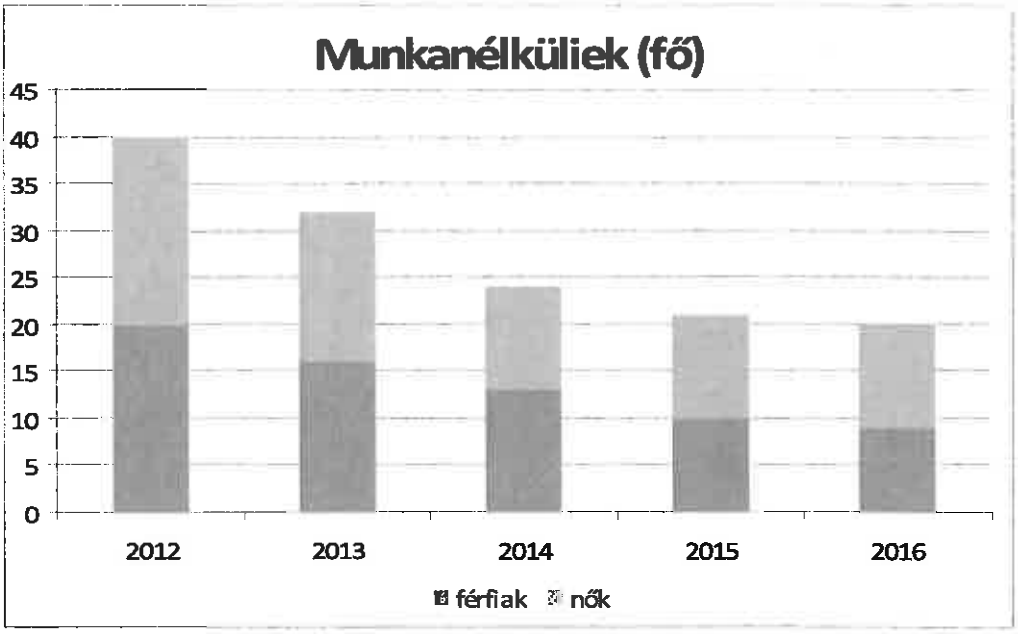

A táblázatból kitűnik, hogy minden évben a munkanélküli nők és férfiak száma megközelítőleg azonos, kivéve a 2014-es évben, amikor is a munkanélküli nők száma a duplája a férfiakéhoz képest.

***b)* nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban**
***c)* alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei**
***d)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)**

A nők részvétele a foglalkoztatást segítő és képzési programokban, az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeiről, valamint a foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincs információ.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés.
A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde
A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi
A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.
A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet
A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.
A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.
A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet
A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás
Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, a
- szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda
Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)

Általános iskola
Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-jétől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.
A településen bölcsőde nincs, óvoda viszont működik. Az óvodai férőhelyek száma 20 fő, egy óvodai csoport működik. Családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás községünkben nem működik. Az általános iskolában a napközi megoldott.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	17	17
2013	1	20	20
2014	1	23	23
2015	1	24	24
2016	1	29	29
2017	1	29	29

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

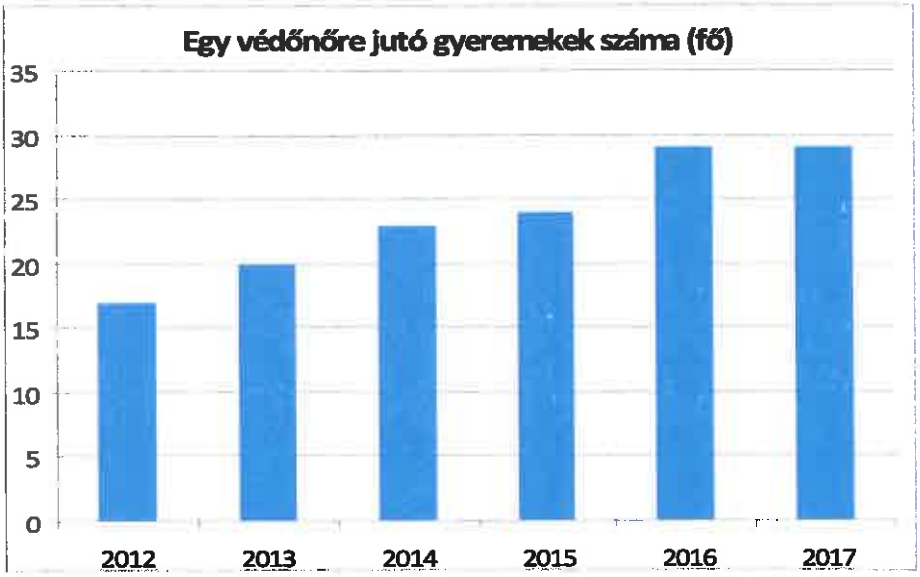

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő. A védőnő nem csak a kisgyermekek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladat. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire, kapcsolatot tart a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, gyermekorvossal, háziorvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem azt jelenti, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. A bántalmazást, lelki terrort nem szabad figyelmen kívül hagyni, szigorúan fel kell ellene lépni. Akit

ilyen atrocitás ér, az a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz fordulhat, továbbá rendőrségi feljelentést tehet.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik, de információink szerint jelenleg erre nincs is szükség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a közéletben a férfiak aktivitása nagyobb, mint a nőké. Az öttagú képviselő-testület összetétele: 1 nő és 4 férfi.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi szűrővizsgálatok alacsony részvételi aránya.	Tájékoztatások, előadások, szűrővizsgálatok szervezése.
Visszatérés, munkába állás nehézségei a gyermeket vállaló nők esetében.	Képzések szervezése az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer az alábbi nyugellátásokat biztosítja:

a) saját jogú nyugdíj
   - öregségi nyugdíj,

b) hozzátartozói nyugdíj
- özvegyi nyugdíj,
- árvaellátás,
- a szülői nyugdíj,
- baleseti hozzátartozói nyugellátás,
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

Borzavár településen jelenleg időskorúak járadéka nem került megállapításra.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	89	136	225
2013	83	133	216
2014	80	132	212
2015	74	118	192
2016	73	120	193
2017	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

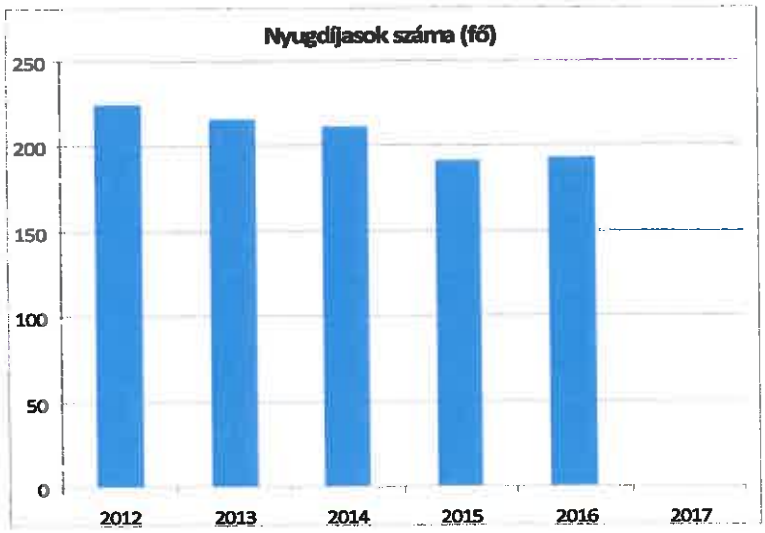

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a nyugdíjasok száma 2012-től kezdve kismértékben ugyan, de folyamatosan csökkent. A férfi és női nyugdíjasok száma szintén ezt a tendenciát mutatja azzal a különbséggel, hogy a nőknél 2016-ban némi növekedés látható.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idős korosztály (jellemzően 55 év felettiek) foglalkoztatási mutatói a településen alacsonyak. Nem jellemző a településre, hogy a lakosság köréből többen élnének a nyugdíj melletti munkavégezés lehetőségével. A település elöregedő, az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés (házkörüli teendők pl. kertművelés, állattartás) mellett nem vállalnak munkát.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen

Év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2013	na	na	na	na	0
2014	na	na	na	na	0
2015	na	na	na	na	0
2016	na	na	na	na	0
2017	na	na	na	na	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen nincsen munkahely a fiataloknak sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség. A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	40	4	10%	4	3	75%
2013	32	3	9%	6	3	50%

2014	24	4	17%	5	5	100%
2015	21	5	24%	5	4	80%
2016	20	5	25%	2	5	250%
2017	19	7	37%	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

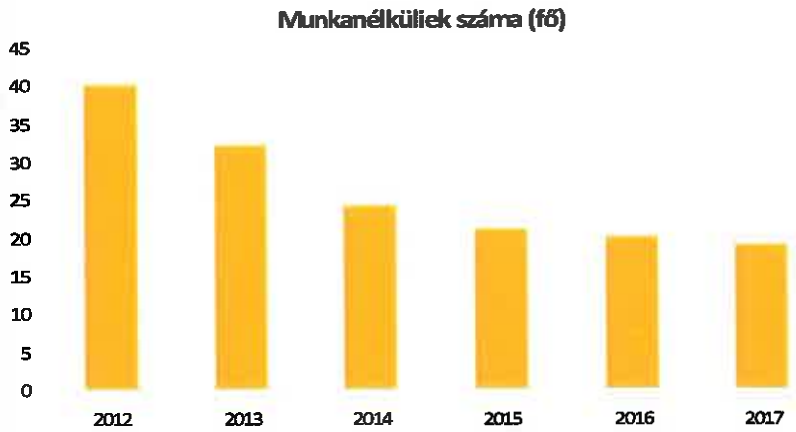

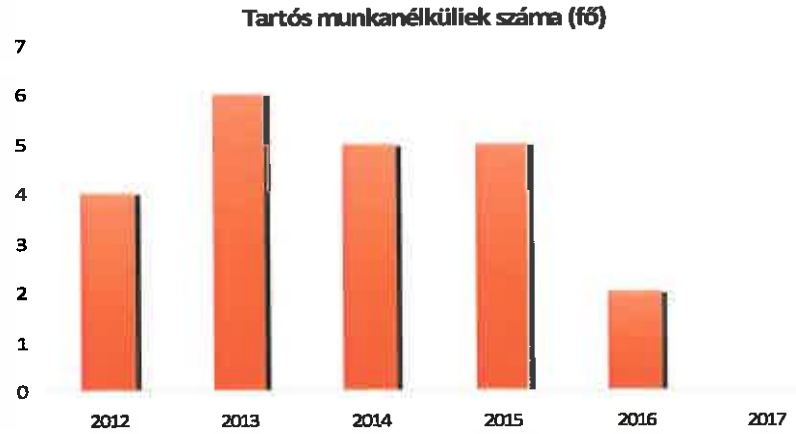

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%

2012	136	0	0,00%
2013	139	0	0,00%
2014	139	0	0,00%
2015	141	0	0,00%
2016	136	0	0,00%
2017	136	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

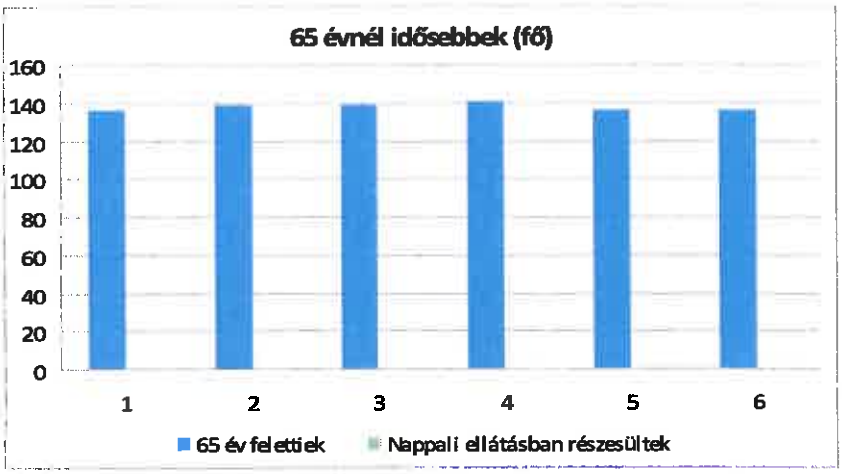

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az étkeztetés kivételével a szociális szolgáltatásokat társulási formában, a Zirci Járás Önkormányzati Társulás keretében látja el.
A falu elöregedő, így egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. Az önkormányzat kötelező feladata az idősek részére szociális étkeztetés biztosítása. A Zircről vásárolt ételt az önkormányzati tulajdonú gépjárművel házhoz szállítja az önkormányzati autó az időseknek. Nappali ellátásra nem mutatkozik igény a településen.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen időskorúak járadékának megállapítására nem került sor.

b) **kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

Községünkben Népdalkör működik, tagjait az idősebb korosztály alkotja. Rendszeresen tartanak próbát, fellépnek a falunapon, a környező települések falunapjain.
Községünkben működik könyvtár, heti 3 alkalommal 8-8 órás nyitva tartással várja a látogatókat.
Vallásgyakorlásra heti 1 alkalommal, és ünnepek alkalmával nyílik lehetőség. Sportrendezvényeken inkább a fiatal korosztály vesz részt.

c) **idősek informatikai jártassága**

A település idős korosztályára nem jellemző az informatikai jártasság.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A nyugdíjasok közül vannak, akik aktívak az önkormányzati és egyházi eseményeken, de az idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról. Az Önkormányzat minden évben felköszönti az időseket az Idősek Napja alkalmából.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai ismeretek hiánya.	Képzések beindítása, ehhez informatikai háttér biztosítása.
Szociális étkeztetéshez használt gépjármű állapota.	Új ételszállító gépjármű beszerzése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.
A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	12	16
2013	12	16
2014	13	16
2015	10	13
2016	9	14
2017	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen a fogyatékos személyek nappali ellátását biztosító önkormányzati, egyházi és civil fenntartású intézmény nincs. Az önkormányzat ezt a feladatellátást a Zirci Járás Önkormányzati Társulás útján biztosítja. Jelenleg ezt az ellátást senki nem veszi igénybe.

***a)* fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)**

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.
A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.
Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki
a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki
a) rehabilitációs ellátásban részesül,
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkozatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérje, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Mindezekre tekintettel javasolt folyamatosan felkutatni a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeket, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kisérésének biztosítani.

***b)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)
A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékosság jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült

személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítései. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.
A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.
Az adatgyűjtést ezért célszerű strukturált interjú módszerével végezni, melynek keretében a település jegyzőjét, - vagy az általa kijelölt személyt-, a település szociális részlegének vezetőjét, ügyintézőjét, a családsegítő szolgálat vezetőjét, a fogyatékos személyek részére ellátást nyújtó szociális intézmény vezetőjét és a fogyatékosok érdekképviseletét ellátó helyi szervezet vezetőjét célszerű kérdezni.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. A szolgáltatás 2011-ben 20 258 fő számára volt elérhető.

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2011-ben 6 727 fő részére biztosítottak ellátást. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma csekély, 262 ellátott volt 2011-ben. Tartós bentlakásos szociális intézményi ellátásban 16 668 engedélyezett férőhely volt. Ápoló-gondozó intézményi ellátásban 13 802 fő részesült, amiből 50 férőhelyet meghaladó nagyságú intézmény 11 939 férőhellyel rendelkezett. Az ápoló-gondozó célú ellátást biztosító férőhelyek közül 8% működött lakóotthoni formában. Rehabilitációs intézményi ellátásban az engedélyezett férőhelyek száma 1773, melyből 473 rehabilitációs célú lakóotthoni férőhely.

A jelenlegi nagy létszámú intézmények sok esetben a település szélén, rosszabb esetben az országhatáron, izoláltan, korszerűtlen épületekben működnek. Ezen intézményekben is nagy erőfeszítéseket tesznek az ellátott személyek társadalmi integrációjának megteremtése érdekében, azonban az intézmény területi elhelyezkedéséből adódó korlátokat nem tudják leküzdeni. Egy több száz fős intézmény esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem alkalmas az egyéni képességekre alapozott, személyre szabott szolgáltatás nyújtására. A működő lakóotthonok többsége csak a férőhelyek számának tekintetében tér el a nagy létszámú intézményektől, nem úgy működnek a gyakorlatban, mint ahogy azt a jogalkotó a bevezetésekor elképzelte. Az intézményi szemlélet a lakóotthonokban is jelen van.

Személyes szociális gondoskodási ellátások:

- nappali ellátás,
- átmeneti elhelyezésben részesülők.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Előfordul, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban.

Ellátási formák:

- Fogyatékossági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
    1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
    2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
    3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

A települések élő fogyatékos személyek számáról, pénzbeli ellátásról nincs információ. Ahhoz, hogy segítséget tudjunk nyújtani számukra, szükséges helyi adatgyűjtéssel feltérképezni a helyzetet.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják:

- Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))
- Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok, a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei,a speciális eszközkölcsönzők. Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az Emberi Erőforrások Minisztériuma által támogatott és az FSZK Nonprofit Kft. képzései.
- Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékossági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.
  A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)
- Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoport képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését: Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés. A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a honlapra építve
- Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

- Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékosságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.
- Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékosságát megállapították (Fot. 13. §).
- Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékosságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló–gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai, módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A dokumentumok a folyamatot generáló Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület honlapjáról tölthetők le: A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt.
- Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését: Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (http://www.fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve.
- A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló

szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz, továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.

- A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!" elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen az önkormányzati tulajdonban lévő középületek, a lakóépületek, szolgáltató épületek munkahelyek, közösségi épületek, parkok, járdák, utak akadálymentesítettsége nem megoldott, ezen szükséges változtatni.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékosok számára speciális intézmény nem áll rendelkezésre.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Borzavár Községi Önkormányzat rendkívüli települési támogatás keretében tud segítséget nyújtani a fogyatékosok számára.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Önkormányzati tulajdonú intézmények megközelíthetőségének nehézségei.	Önkormányzati intézmények akadálymentesítése.
Mozgáskorlátozottak által használt járművel történő biztonságos közlekedés.	Útfelújítás, járdafelújítás és ehhez kapcsolódóan a csapadékvíz elvezetés megoldása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

***a)* a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)**

A civil szervezetek, egyházi szervezetek és az önkormányzati, valamint a szolgáltató szervezetek együttműködése zavartalan.

***b)* önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása**

A településen együttműködik az Önkormányzat, a Római Katolikus Egyház és a civil szervezetek. A települési rendezvényeket közösen bonyolítják.

***c)* önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség**

Az Önkormányzat három társulásban vesz részt: Zirci Járás Önkormányzati Társulás, Zirci Közös Önkormányzati Hivatal, Zirc-Lókút Óvodatársulás.
Az Önkormányzat testvértelepülési kapcsolatot tart fenn az erdélyi Felvinc településsel.

***d)* a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Borzaváron nem működik nemzetiségi önkormányzat.

***e)* civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

A helyi civil szervezetek az önkormányzattal együttműködnek a közös célok (kulturális, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok) elérése érdekében.

***f)* for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában**

Közösségi rendezvényeinket rendszeresen támogatják a közelben működő, illetve a helyi vállalkozók.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A HEP készítése során 2018. november 20-án a Zirci Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 3 település, Zirc, Borzavár és Lókút községek közösen tartottak fórumot. Ezen a fórumon a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Veszprém Megyei Kirendeltségének esélyegyenlőségi referense (mentor) részéről ismertetésre került a HEP készítésének fontossága, jogszabályi háttere. A fórum célja: az egyes társadalmi problémák feltárása, helyzetelemzés, intézkedési tervek készítése.

A HEP Fórum résztvevői:

- Zirc Városi Önkormányzat,
- Borzavár Községi Önkormányzat,
- Lókút Község Önkormányzata,
- Zirci Közös Önkormányzati Hivatal,
- Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat,
- Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ,
- Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ,
- Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ Védőnői Szolgálat,
- Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde,
- Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola,
- Zirc Városi Nyugdíjas Klub,
- „Rossbrunn" Kulturális Alapítvány,
- Veszprémi Tankerületi Központ,
- Zirci Járás Önkormányzat Társulás,
- Zirc és Lókút Óvodatársulás.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.
A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Borzavári Manókert tagintézménye, Borzavár-Porvai Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola , egyház, civil szervezetek véleményezhetik.
A HEP a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Borzavári Kirendeltségén, Könyvtárban, illetve a település honlapján közzétételre került.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	• életvezetési problémák, értékrend válsága a családon belül • szakképzetlen munkanélküliek, illetve nem megfelelő szakképzés	• életvezetési tanácsadások, foglalkoztatások tartása • szakképzési tanfolyamok indítása térségi szinten
Gyermekek	• óvodai épület beázása • a gyermekek nyári felügyeletének biztosítása	• óvodai tetőszerkezet felújítása • nyári napközi megszervezése pedagógusok és önkéntesek bevonásával
Idősek	• informatikai ismeretek hiánya • szociális étkeztetéshez használt gépjármű állapota	• képzések beindítása, ehhez informatikai háttér biztosítása • új ételszállító gépjármű beszerzése
Nők	• egészségügyi szűrővizsgálatok alacsony részvételi aránya • visszatérés, munkába állás nehézségei a gyermeket vállaló nők esetében	• tájékoztatások, előadások, szűrővizsgálatok szervezése • képzések szervezése az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
Fogyatékkal élők	• önkormányzati tulajdonú intézmények megközelíthetőségének nehézségei • mozgáskorlátozottak által használt járművel történő biztonságos közlekedés	• önkormányzati intézmények akadálymentesítése • útfelújítás, járdafelújítás és ehhez kapcsolódóan a csapadékvíz elvezetés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	• Önhibájukon kívül megélhetési problémákkal küzdő családok segítése • Mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása, szakképzésre irányítás	• szülők, **szociális ügyintéző**, családsegítő, **jegyző** • érintettek, **Foglalkoztatási Osztály ügyintézője**, szociális ügyintéző, családsegítő, önkéntesek, vállalkozók, **jegyző**
Gyermekek	• Óvoda tetőszerkezetének felújítása • Nyári napközi megszervezése	• **óvodavezető, polgármester,** pályázatíró, kivitelező, helyi vállalkozók, • **pedagógusok,** önkormányzat, közfoglalkoztatottak, családsegítő szolgálat, önkéntesek, civil szervezetek, iskola, **jegyző**
Idősek	• Idősek informatikai ismereteinek bővítése • Szociális étkeztetési feladatok ellátására új gépjármű beszerzése	• **könyvtáros, önkormányzat,** szociális gondozók, önkéntesek • jegyző, önkormányzati alkalmazott, pályázatíró, **polgármester,** szociális ügyintéző
Nők	• Prevenció, rendszeres egészségügyi szűrés az egészség megőrzése érdekében • Segítő programok, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések nők számára	• érintett célcsoport, **védőnő, házorvos,** vöröskereszt helyi szervezete, **EFI intézet** • érintett célcsoport, önkormányzat, **Foglalkoztatási Osztály ügyintézője,** gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek, **jegyző**
Fogyatékkal élők	• Önkormányzati tulajdonú intézmények akadálymentesítése • Útfelújítás, járdafelújítás és csapadékvíz elvezetés megoldása	• pályázatíró, **polgármester, érintett intézmények vezetői,** kivitelező, helyi vállalkozók • **polgármester,**pályázatíró, kivitelező, helyi vállalkozók

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége is biztosított.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők jobb anyagi körülmények közé kerüljenek.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek környezetére, biztonságára.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Önhibájukon kívül megélhetési problémákkal küzdő családok segítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Életvezetési problémák, értékrend válsága a családon belül
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mindennapi megélhetési problémákkal való küzdelem a családokban olyan helyzetet idéz elő, melyekre nincsenek felkészülve, nincsenek megfelelő megoldási alternatíváik. A váratlan helyzet gyakran krízisként jelentkezik. A nehéz helyzetbe került családok értékrendje meginog. Ebben a helyzetben külső segítségre van szükség. A település önkormányzata ezért célul tűzi ki, hogy a családsegítő szolgálat dolgozóival és önkéntesekkel együttműködve olyan csoportot hoz létre, amelyben a résztvevők egymást támogatva a mindennapi élethez és a problémák leküzdéséhez szükséges hasznos tanácsokat kapnak és adnak egymásnak. R: Igényfelmérés, érintettek feltérképezése. K: Csoport létrehozása, tevékenységek megszervezése. H: Csoport működésének fenntartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) beszélgetések megszervezése 2) csoportok létrehozása
Résztvevők és felelős	Szülők, szociális ügyintéző, családsegítő, jegyző
Partnerek	Olyan családok, akik már átjutottak a krízishelyzeten.
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-2 hónap, K: 6 hónap, H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: legalább 5 család igénylése K: egy csoport létrehozása H: települési szinten az egymást támogató rendszer kialakítása. Fenntarthatóság: megélhetés biztosítása a családok számára
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A problémás családok elfogadó magatartása. Csökkentés eszközei: családok tájékoztatása
Szükséges erőforrások	Technikai: terem biztosítása.

Intézkedés címe:	**Mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása, szakképzésre irányítás**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szakképzetlen munkanélküliek, illetve nem megfelelő szakképzés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szakképzés megszerzése, amellyel növelhető az elhelyezkedés lehetősége R: felmérések végzése, Foglalkoztatási Osztállyal kapcsolattartás K: tájékoztatások, szórólapok biztosítása H: képzések megszervezése térségi szinten
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) adatgyűjtés, 2) adatbázis készítése az érintettekről, képzésekről 3) kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel, közvetítés
Résztvevők és felelős	érintettek, Foglalkoztatási Osztály ügyintézője, szociális ügyintéző, jegyző
Partnerek	családsegítő, vállalkozók, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-2 hónap, K: 6 hónap, H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményesség 50 %-os részvétel a célcsoportból K: képzések számának növelése H: folyamatos képzések tartása Fenntarthatóság: szolgáltatási, szemléletformálási és kommunikációs tevékenységek biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: képzéseken 50 % alatti részvétel Csökkentés eszköze: további résztvevők beszervezése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből szakemberek díja Humán: képzéshez szakemberek Technikai: terem biztosítása

Intézkedés címe:	**Óvoda tetőszerkezetének felújítása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Óvodai épület beázása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az óvodai tetőszerkezet felújításával komfortosabb körülmények biztosíthatók a gyermekek számára. R: tervek készítése K: pályázati benyújtása H: nyertes pályázat esetén a tetőszerkezet felújítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. 2) Kivitelező kiválasztása, kivitelezés
Résztvevők és felelős	Óvodavezető, polgármester, pályázatíró, kivitelező
Partnerek	Kivitelező, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az épület beázásának megszűnése, 19 óvodás gyermek komfortérzetének növelése. Fenntarthatóság: folyamatos karbantartás biztosítása, állagmegóvás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázat hiánya Csökkentésük eszközei: munkadíj helyett társadalmi munka szervezése, önkormányzat költségvetéséből az anyagdíj biztosítása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: pályázati forrás, költségvetésből önerő biztosítása

Intézkedés címe:	**Nyári napközi megszervezése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünetben az általános iskolások napközbeni felügyelete – ahol mindkét szülő dolgozik – nem megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A családoknak gondot okoz az iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő napközbeni felügyeletének megszervezése. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a településen élő fiatal önkéntes középiskolások, vállalkozó szellemű pedagógusok és közmunkások bevonásával nyári napközit szervez, és azt folyamatosan biztosítja a szünidő egész ideje alatt. R: igények felmérése K: programok, étkeztetés megszervezése H: a napközi folyamatos működésének biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) A tábor célcsoportjába tartozó családok megkeresése. 2) A tábor megszervezése: - épület, felügyeletet biztosító személyek, étkeztetés biztosítása, - napi programok megszervezése.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pedagógusok, közfoglalkoztatottak, jegyző
Partnerek	Iskola, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hó K: 1 év H: 5 év (minden év nyári szünetében)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megszervezett táborok száma, évente két hét nyári tábor. A táborozásban részt vevő gyermekek aktív részvétele. Kb. 20 fő Fenntarthatóság: A gyermekek biztonságos felügyelete, szabadidő hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok, közösségek kialakulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: korlátozott anyagi lehetőségek, felügyeletet végző személyek hiánya. Csökkentésük eszközei: pályázati lehetőségek, középiskolás diákok bevonása a gyermekek felügyeletébe
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből étkeztetés költsége Humán: 2 fő pedagógus Technikai: tanterem

Intézkedés címe:	**Idősek informatikai ismereteinek bővítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek a számítógép és internet használat területén alacsonyabb szintű ismeretekkel rendelkeznek, mint a fiatalabb korosztályok, ezért az önkormányzat a könyvtáros bevonásával internethasználatot és elektronikus levelezési készségek elsajátítását célzó csoportos képzéseket szervez a településen élő 60 éve feletti emberek számára.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Tájékozódunk az idősek informatikai jártasságának szintjéről. Igényfelmérést végzünk körükben. K: A képzés levezetéséhez a könyvtáros bevonását tervezzük. Helyszín a Könyvtár, amely a szükséges számítógépparkkal rendelkezik. H: A képzések beindítása és folyamatos fenntartása. Modulok: 1. Számítógép használatával kapcsolatos általános ismeretek. 2. Internet és levelező rendszer használat. 3. Elektronikus úton igénybe vehető szolgáltatások.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) szint és igényfelmérés 2) könyvtáros bevonása 3) helyszín biztosítása 4) képzések lebonyolítása, 5) folyamatosság fenntartása
Résztvevők és felelős	Könyvtáros, szociális gondozók, önkormányzat
Partnerek	Önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program konkrét eredménye az idősek magányosság érzésének csökkentése. Célunk, hogy hasznosan töltsék szabadidejüket. A számítógép segítségével bővítsék ismereteiket, a tőlük távol élő rokonaikkal, ismerőseikkel ezen keresztül is tudják a kapcsolatot tartani. Könnyebben hozzájussanak azokhoz a szolgáltatásokhoz, melyekhez a településen nincs módjuk. R: 10 fő beszervezése a célcsoportból K: könyvtáros által tartott képzések H: a képzéseken legalább 50 %-os részvételi arány Fenntarthatóság: folyamatos képzések biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: idősek érdektelensége, félelme. Csökkentés eszköze: fiatalok bevonása, unoka és nagyszülő együtt vesz részt a képzéseken.
Szükséges erőforrások	Technikai: terem, eszközök biztosítása, Humán: informatikai ismeretekkel rendelkező előadó biztosítása

Intézkedés címe:	**Szociális étkeztetési feladatok ellátására új gépjármű beszerzése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szociális étkeztetéshez használt gépjármű állapota
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk a régi gépjármű helyett egy új ételszállító gépjármű beszerzése. R: Pályázathoz szükséges iratok beszerzése K: Pályázat benyújtása H: Gépjármű üzembe helyezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1)pályázat figyelés, 2)pályázat benyújtása, 3)gépjármű beszerzése és üzembe helyezése
Résztvevők és felelős	jegyző, polgármester, szociális ügyintéző
Partnerek	pályázatíró
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-2 hónap K: 6 hónap H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Új ételszállító gépjármű beszerzésével biztonságosabban tudjuk megoldani a kötelező önkormányzati feladatunkat, a szociális étkeztetést, melyet jelenleg 33 fő vesz igénybe. Fenntarthatóság: a gépjármű karbantartásának biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázati kiírás hiánya Csökkentés eszköze: saját költségvetésből biztosítani az összeget
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből önerő, pályázati forrás

Intézkedés címe:	**Prevenció, rendszeres egészségügyi szűrés az egészség megőrzése érdekében**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony a nők egészségügyi szűrésen való részvételi aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy minél több nő vegyen részt a szervezett szűréseken. R: Tájékoztatások tartása. K: Prevenciós szemlélet erősítése. H: Szűrővizsgálatok rendszeressé tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) tájékoztatások 2) előadások szervezése 3) szűrések szervezése
Résztvevők és felelős	érintett célcsoport, védőnő, háziorvos, EFI intézet
Partnerek	Vöröskereszt helyi szervezete
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-2 hónap K: 6 hónap H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményesség 50 %-os részvétel a célcsoportból K: résztvevők számának növelése H: folyamatos szűrések tartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: alacsony részvételi arány Csökkentés eszközei: tájékoztatások, előadások szervezése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből üzemanyag díjának biztosítása Technikai: önkormányzati kisbusz biztosítása Humán: szakemberek

Intézkedés címe:	**Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az otthoni gyermeknevelésből a munkába visszatérni szándékozó nők sok esetben szakmai kompetenciái, tudása, képzettsége a munkából kiesett, akár több éves időszak miatt aktualizálására és fejlesztésre szorul. Az ismereteik frissítése nélkül kisebb eséllyel tudnak újra dolgozni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők munkába állásának segítése R: igényfelmérés, tájékoztatás K: közösségi programok szervezése H: elavult szakmák helyett korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) adatgyűjtés 2) tájékoztatás, szervezés 3) képzések lebonyolítása
Résztvevők és felelős	érintett célcsoport, önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály ügyintézője, jegyző
Partnerek	Gyermekjóléti Szolgálat, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-2 hónap K: 6 hónap H: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményesség 50 %-os részvétel a célcsoportból K: képzések számának növelése H: folyamatos képzések tartása Fenntarthatóság: szolgáltatási, szemléletformálási és kommunikációs tevékenységek biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: munkahely hiánya, 50 % alatti részvétel Csökkentés eszköze: munkalehetőségek keresése, további résztvevők beszervezése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből szakemberek díja Humán: képzéshez szakemberek Technikai: terem biztosítása

Intézkedés címe:	**Önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzati tulajdonú épületek korszerűtlenek, nem akadálymentesítettek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Megfelelő pályázati források felhasználásával a középületek akadálymentesítésének megoldása R: Pályázati lehetőségek feltárása K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentációk elkészítése, pályázatírás H: Akadálymentesítés megoldása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. 2) Kivitelező kiválasztása, kivitelezés 3) Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Pályázatíró, polgármester, érintett intézmények vezetői
Partnerek	Kivitelező, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 3 hónap K: 6 hónap H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	5 db önkormányzati tulajdonú intézmény komplex akadálymentesítése, élhetőbb környezet. Az akadálymentesítés révén a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzájutásának lehetővé tétele. Fenntarthatóság: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázat, pénzügyi forrás hiánya Csökkentésre tervezett intézkedés: műszaki tartalom csökkentése, beruházás átütemezése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből önerő biztosítása, pályázati forrás

Intézkedés címe:	**Útfelújítás, járdafelújítás és csapadékvíz elvezetés megoldása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az utak és járdák nem megfelelő állapota, valamint a mozgáskorlátozottak által használt járművel történő balesetveszélyes közlekedés.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Megfelelő pályázati források felhasználásával útfelújítás, járdafelújítás, csapadékvíz elvezetés R: Pályázati lehetőségek feltárása K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentációk elkészítése, pályázatírás H: Felújítások megoldása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Pályázatfigyelés, pályázatkészítés 2) Kivitelező kiválasztása, kivitelezés 3) Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Polgármester, pályázatíró, kivitelező
Partnerek	Kivitelező, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 3 hónap K: 6 hónap H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A település 11 utcájának járdája és az önkormányzati utak felújításával, csapadékvíz elvezetés megoldásával élhetőbb környezetet kapunk. A felújítások megvalósulásával minden célcsoport biztonságosabban közlekedhet. Fenntarthatóság: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázat, pénzügyi forrás hiánya Csökkentésre tervezett intézkedés: műszaki tartalom csökkentése, beruházások átütemezése, utak és járdák részleges felújítása.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi: költségvetésből önerő biztosítása, pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés keretében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága
D. Település szintű probléma										
1	Útfelújítás, járdafelújítás és csapadékvíz elvezetés megoldása.	Az utak és járdák nem megfelelő állapota, a mozgáskorlátozottak által használt balesetveszélyes közlekedés.	Útfelújítás, járdafelújítás, csapadékvíz elvezetés.	Költségvetési rendelet.	Pályázatírás, szükséges dokumentációk beszerzése, kivitelezés, ellenőrzés, karbantartás.	Polgármester	2023.12.31.	11 utca járdája és az önkormányzati utak felújításával, csapadékvíz elvezetés megoldásával biztonságosabb közlekedés.	Pénzügyi: költségvetésből önerő biztosítása, pályázati forrás.	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása 5 éven át.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Önhibájukon kívül megélhetési problémákkal küzdő családok segítése	Életvezetési problémák, értékrend válsága a családon belül.	Krízishelyzet megoldása	Szociális, gyermekvédelmi és szociális ellátást nyújtó önkormányzati rendelet, társulási megállapodás	Csoport létrehozása, beszélgetések, tanácsadások	Szociális ügyintéző jegyző	2019.12.31.	Legalább 5 család bevonása.	Technikai: terem biztosítása	Megélhetés biztosítása a családok számára, 5 évig folyamatos.
2	A mélyszegénységben élők munkaerőpiaci helyzetének javítása, szakképzésre irányítás	Szakképzetlen munkanélküliek, illetve nem megfelelő szakképzés.	Szakképzés megszervezése, amellyel növelhető az elhelyezkedés lehetősége.	Költségvetési rendelet, Flt 1991. évi IV. tv., pályázati figyelés	Adatgyűjtés, adatbázis készítése, kapcsolatfelvétel, képzések szervezése.	Foglalkoztatási Osztály ügyintézője, jegyző	2023.12.31.	50 %-os részvétel a toborzott csoportból.	Pénzügyi: költségvetésből szakemberek díjának biztosítása. Humán: képzéshez szakemberek. Technikai: terem biztosítása.	Folyamatos képzések szervezése 5 éven át.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Óvoda tetőszerkezetének felújítása	Óvoda épületének beázása.	Komfortosabb körülmények biztosítása a gyermekek számára.	Szociális, gyermekvédelmi és szociális ellátást nyújtó önkormányzati rendelet, társulási megá apodás, költségvetési rendelet.	Tervek készítése, pályázat benyújtása, kivitelezés megvalósítása	Óvodavezető, polgármester	2023.12.31.	19 óvodás gyermek komfortérzetének növelése.	Pénzügyi: pályázati forrás, költségvetésből önerő biztosítása.	Folyamatos karbantartás biztosítása, állagmegóvás 5 év
2	Nyári napközi megszervezése	Nyári időszakban nem megoldott a gyermekek felügyelete.	Nyári napközi szervezése	Szociális,gyermekvédelmi és szociális ellátást nyújtó önkormányzati rendelet, költségvetési rendelet.	Tábor megszervezése, étkeztetés biztosítása, programok szervezése.	Pedagógusok, jegyző	2019.08.31.	Gyermekek aktív részvétele, min. 20 fő.	Pénzügyi: költségvetési fő étkeztetés költsége. Humán: 2 fő pedagógus. Technikai: terem biztosítása.	Évente a nyári időszakokban 5 éven át.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Prevenció, rendszeres egészségügyi szűrés az egészség megóvása érdekében.	Alacsony a nők egészségügyi szűrésen való részvételi aránya.	Rendszeres szűrővizsgálatok tartása.	Költségvetési rendelet	Tájékoztatások, előadások tartása. szűrések végzése.	Háziorvus, védőnő, EFI intézet	2019.12.31.	A kitértesített célcsoportból legalább 50 %-os részvételi arány.	Pénzügyi: költségvetésből üzemanyag díjának biztosítása. Tárgyi: önkormányzati kisbusz biztosítása. Humán: szakemberek.	Évente rendszeres szűrővizsgálatok tartása 5 éven át.
2	Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések.	Nehéz a visszatérés, munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében.	A nők munkába állásának segítése.	Szociális, gyermekvédelmi és szociális ellátást nyújtó önkormányzati rendelet, pályázat figyelése.	Tájékoztatás, közösségi programok szervezése, képzése.	Foglalkoztatási Osztály ügyintézője, jegyző	2023.12.31.	Az értesítettek 50 %-alatti részvételi aránya.	Pénzügyi: költségvetésből szakemberek díjának biztosítása. Humán: képzéshez szakemberek. Technikai: terem biztosítása.	Folyamatos képzések biztosítása 5 éven át.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek informatikai ismereteinek biztosítása	Számítógépes ismeretek hiánya.	Számítógépes ismeretekből képzés.	Szociális, gyermekvédelmi és szociális ellátást nyújtó önkormányzati rendelet, gazdasági program.	Igényfelmérés, képzések szervezése.	Könyvtáros, önkormányzat	2020.12.31.	10 fő beszervezése, legalább 50 %-os részvétel arány.	Humán: informatikai ismeretekkel rendelkező szakember. Technikai: termek és eszközök biztosítása.	Folyamatos képzések biztosítása 5 éven át.
2	Szociális étkeztetési feladatok ellátására gépjármű beszerzése	Szociális étkeztetési feladatok ellátására használt gépjármű állapota.	Pályázat útján új gépjármű beszerzése.	Szociális, gyermekvédelmi és szociális ellátást nyújtó önkormányzati rendelet	Pályázatírás, szükséges iratok beszerzése, gépjármű üzembe helyezése.	Polgármester	2023.12.31.	1 gépjárművel a 33 fő szociális étkező számára biztonságosabb feladatmegoldás.	Pénzügyi: önerő biztosítása, pályázati forrás.	Gépjármű folyamatos karbantartása 5 éven át.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítése	Fogyatékosok számára nem megoldott az önkormányzati tulajdonú épületek megközelítése.	Orvosi rendelő, kultúrház, általános iskola, óvoda, polgármesteri hivatal akadálymentesítésének megoldása.	Költségvetési rendelet	Pályázatírás, szükséges dokumentációk beszerzése, kivitelezés.	Polgármester, érintett intézmény vezetői	2023.12.31.	5 db önkormányzati tulajdonú intézmény komplex akadálymentesítése.	Pénzügyi: költségvetésből önerő biztosítása, pályázati forrás.	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása 5 éven át.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

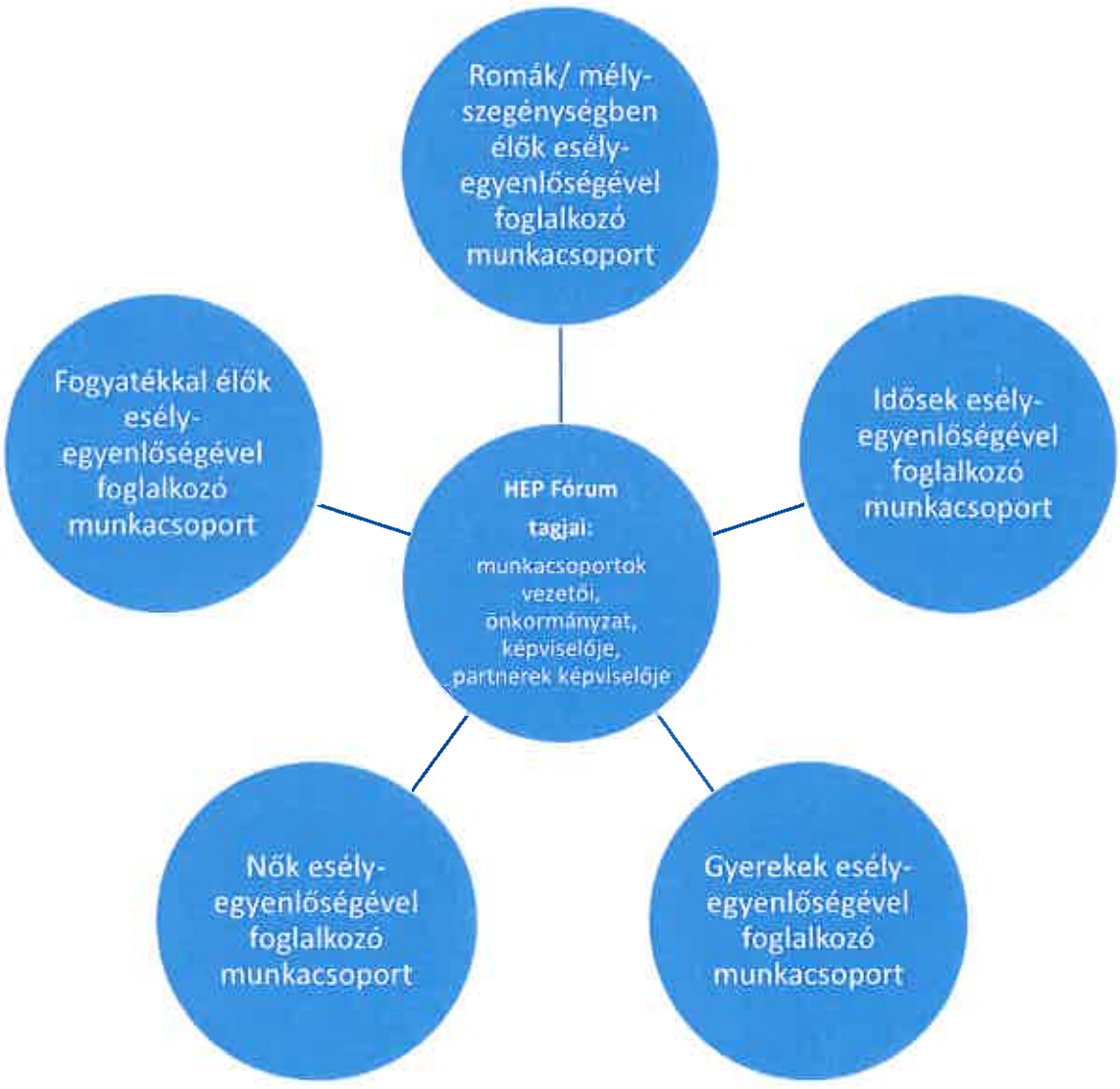

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Borzavár község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 82/2018. (XII.13.) határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1 db határozat kivonat

Borzavár, 2018. december 14.

Borzavár Községi Önkormányzat:

Dócziné Belecz Ágnes
polgármester

A Borzavár Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Közös Önkormányzati Hivatal:

Sümegi Attila
jegyző

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Közös Önkormányzati Hivatal:

Bereczkiné Papp Krisztina
igazgatási osztályvezető

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Közös Önkormányzati Hivatal:

Pál Kata
szociális ügyintéző

Borzavár, 2018. december 14.

Borzavár-Porvai Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola:

Lampertné Váliczkó Mária
igazgató

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde:

Kovács Mónika
mb. intézményvezető

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ:

Koós Kata
intézményvezető

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

Koós Kata
intézményvezető

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ:

Nagyné Fáró Katalin
intézményvezető

Borzavár, 2018. december 14.

Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ Védőnői Szolgálat:

Nagyné Fáró Katalin
intézményvezető

Borzavár, 2018. december 14.

Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya:

Lencse Ferenc
osztályvezető

1. MELLÉKLET

BORZAVÁR KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
8428 Borzavár, Fő út 43.

KIVONAT

Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
2018. december 13-i ülésének jegyzőkönyvéből

Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
82/2018. (XII.13.) határozata

1.) Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdés alapján Borzavár Községi Önkormányzat 2019-2023. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot a határozat 1. mellékletében foglaltak szerint - 2019. január 1.-jei hatályba lépéssel - elfogadja.
2.) Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert - a helyi esélyegyenlőségi referens közreműködésével – az 1.) pont szerint elfogadott HEP nyilvánosságra hozatalára, közzétételére.
3.) Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a jegyzőt - az 1.) pont szerint elfogadott - Helyi Esélyegyenlőségi Program Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Veszprém Megyei Kirendeltsége részére történő megküldésére.

Felelős: 1.)-3.) pontok esetében: Dócziné Belecz Ágnes polgármester
Határidő: 1.) pont esetében: azonnal
2.)-3.) pontok esetében: 2018. december 20.

K.m.f.

Dócziné Belecz Ágnes sk.
polgármester

Sümegi Attila sk.
jegyző

A kivonat hiteléül:
Tipoldné Tégi Ilona